

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Gornja Savinjska dolina.

Kakor hitro se je pojavila v političnem življenju spodnještajerskem Slovenska kmečka zveza, postavila se je Gornja Savinjska dolina ob njeno stran ter držala zvesto ž njo tudi v časih najljutejšega boja, kakor se je pri nas razvil ob času zadnjih državnozborskih volitev. Zvestoba se mora z zvestobo plačevati, zato so se poslanci Slovenske kmečke zveze ozirali pri svojem delovanju tudi na težnje in zahteve Gornje Savinjske doline in porabili so sedaj prvo priliko, da pohitijo med vrle svoje pristaše, jim izrečejo zahvalo ter poročajo o svojem delovanju. Zadnje nedeljo dne 8. septembra je priredila Slovenska kmečka zveza tri shode v Gornji Savinjski dolini, ki so se vsi sijajno obnesli ter pokazali o zaupanju, katero vživa naša kmečka stranka v tem okraju.

Shod v Lučah.

Jutraj po rani sv. maši se je vršil shod v Lučah, kamor so prihiteli tudi vrli Solčavčani s svojim župnikom in županom. Predsedovala sta župan lučki in župan solčavski. Državni poslanec dr. Korošec razvija program S. K. Z., govori o delovanju in položaju v državnem zboru ter se bavi s krajevnimi zadevami. Med zborovalci in govornikom se je razvil potem zanimiv razgovor o domačih zadevah, posebno glede pašnikov, cest, šole itd. Poslanec obljubi posredovati v napominjanih zadevah. G. župan solčavski predlaga nato več resolucij (sklepov), v katerih se izreka zaupanje poslancem S. K. Z., se obsoja odpad dr. Ploja, se zahtevajo kmetijske šole, testne zveze s Kranjsko in Koroško, se obsoja postopanje liberalcev pri družbi sv. Cirila in Metoda itd. Nato se je shod, ki se je obnesel na vsestransko zadovoljnost, zaključil.

Shod v Ljubnem.

Par liberalnih pristašev je pred shodom sicer grozilo, da bo motilo shod z žvižganjem, toda ko se je pričelo zborovanje, padlo je liberalnim junakom srce v hlače in omejili so se nazadnje na par medklincev, toda tudi za te je posebno učitelj Hribernik skupil taka poštena, da menda ne bo kmalu zopet našel veselja, delati medklince na shodih naših poslancev. Opozarjamo, da se je pri tej družbi nahajal tudi gozdarski uradnik Gril, ki ima sicer geslo Heil

und Sieg in nemštvo vedno na svojem jeziku, a je ob enem tudi najboljši pristaš celjske „Narodne“ stranke. Shodu sta predsedovala župan Juvan in veletržec Petek. Državni poslanec dr. Benkovič, navdušeno pozdravljen, je govoril o Kmečki zvezi, o štajercijanski in Narodni stranki. Udarci so padali tako močno in silovito po nasprotnikih, da so bili brez besede, naši pristaši pa so z navdušenimi vskliki dajali izraza svojemu oduševljenju. Za dr. Benkovičem je govoril državni poslanec dr. Korošec. Dokazal je, da so poslanci S. K. Z. pošteno začeli izpolnjevati obljube, ki so jih delali ob času volilnega boja, dočim so poslanci Narodne stranke živeli v brezdelnosti. Tudi ta govor je našel splošno odobravanje. Potem so kmetje stavili nekatera vprašanja in se posebno pritoževali o kaznovanju zaradi šolskih zamud. Ko sta poslance v tem oziru oddala zadovoljive odgovore, je župan Juvan z navdušenim nagovorom zaključil sijajno uspeli shod.

Shod na Rečici.

Iz rečičke in sosednih župnij so prihiteli pristaši S. K. Z. v Rečico, da slišijo svoje poslance. Pri g. Prislanu se je vršil shod. Predsedoval je vrloznani župan rečički g. Rekun. Najprej dobi besedo državni poslanec dr. Korošec, ki razpravlja o programu S. K. Z., o štajercijanski stranki ter posebno med vsebočnim smehom osvetljuje narodni program celjske Narodne stranke. Poslanec dr. I. Benkovič pa je v temeljitem govoru razpravljal delovanje naših poslancev v državnem zboru. Ko so kmetje stavili vprašanja zaradi lovske in gozdne postave in je dr. Korošec na to povoljno odgovoril, izrekla se je našim poslancem in S. K. Z. zaupnica in g. župan je zaključil prav lepo obiskano zborovanje.

Navdušenje za S. K. Z. in njen program napreduje na Spodnjem Štajerskem. Zato pa še nadalje krepko na delo!

Politični ogled.

— Cesarske vaje na Koroškem so se vršile severno od Drave med Osojskim jezerom in Velikovecem od 2. do 7. septembra pod vodstvom nadvojvoda Franca Ferdinanda. Vaje so bile podobne pravi bit-

ki, preskrbovanje vojaštva in živine je bilo vojno. — Cesar se je pripeljal v Celovec dne 4. t. m. Povsod, koder se je vozil, so ga množice živahno pozdravljale. Po običajnem pozdravu se je vladar takoj podal v glavno taborišče. Moštvo je spočetka veliko trpelo vsled vročine in dolgotrajnih pohodov, pozneje pa vsled mrzlega vremena in naliva. V petek je bil pri glavni vojni na celi črti zmagovit tretji voj. Pri letošnjih vajah se strogo ravna po japonskem načinu, da prikrivajo vsa povelja. Nobenemu poveljniku ni znano kretanje sosednih čet. — Vojno ministrstvo je razglasilo, da so vse vesti o smrti vojakov pri letošnjih manevrih neresnične in samo izmišljotina židovskega in socialdemokratskega časopisja. Ko je cesar o teh lažeh zvedel, je bil zelo vzlovoljen. Židovsko časopisje, je zato napadalo letošnje manevre, ker je bil vodja istih nadvojvoda Franc Ferdinand, katerega židi ne marajo, ker je katoliškega mišljenja. S tem so mu hoteli spodkopati ugled pri ljudstvu.

— Iredenta je med avstrijskimi Italijani društvo, ki deluje na to, da bi spravila Trst, Istro, Dalmacijo, Gorico in Južno Tirolsko, kjer prebiva nekaj Italijanov, pod italijansko kraljestvo. Ta Iredenta je delala naši avstrijski vladi mnoge preglavice in vlada je začela v nekaterih slučajih nastopati proti nji. V zadnjih dveh mesecih pa so si avstrijski politiki dvakrat prav globoko oddahnili. Bilo je to prvič, ko je naš zunanji minister baron Aehrenthal obiskal italijanskega ministra za zunanje zadeve Tittonija v Desio, in drugič, ko je Tittoni vrnil Aehrenthalu obisk na Semerniku. Vse si je oddahnilo olajšano, češ, sedaj so naše razmere z Italijo urejene, sedaj se ni bati več vojske s tem sosedom. Zlasti iredentistom so baže sedaj zamašena usta, sploh je iredenta mrtva — se je glasilo. No, po velikem veselju je prišlo zopet trezno spoznanje in marsikdo se je zopet domislil one stare resnice, da se prijateljstva med narodi ne sklepajo v sejah kakih diplomatov, marveč zunaj, v širokem toku narodnega življenja. Oglasil se je tudi stari avstrijski politik, bivši minister in osebni prijatelj cesarjev, baron Chlumecky. V zadnji „Österr. Rundschau“ razmotriva vprašanje, ali je iredentizem res mrtev ter prihaja do zaključka, da iredentizma v italijanskem narodu sestanka ministrov nista spravila v grob, da še živi in — dela!

Podlistek.

Kako so se slovenski kmetje upirali grajščakom.

(Predaval Marko Kranjc pri Sv. Juriju ob Ščavnici.)

Vsakdo od vas je že čul o onih hudih časih, ko še slovenski kmet ni bil samsvoj, ampak ko je še zdihoval pod težkim grajščinskim gospodstvom; ko so imeli vse pravice le visoki gospodje, grofi, grajščaki in baroni, kmetje pa so morali plesati tako, kakor so hoteli ti nemški gospodje, ki so kmečko ljudstvo strahovali s svojih visokih gradov.

Po vsej slovenski zemlji so razširjene zgodbe in povesti, resnične ali izmišljene, o neusmiljenih nemških grajščakih in njihovih oskrbnikih. Stare babice in dedeki pripovedujejo radovedni mladini o grajščinskih gospodi, o roboti, desetini in drugih nadlogah, ki so trle kmeta.

Možje, ki še pomnite preteklih 60 let, ste doživeli zadnji konec odvisnosti kmeta od grajščaka. Vi še dobro veste, da kmet pred 60 leti davka ni plačeval v denarju naravnost državi, ampak domačemu grajščaku. V grad je hodil na raboto, tja je vozil zrnje in vino, ki mu ga je oskrbnik lahko takoj izlil, če se mu ni zdelo dosti dobro in čisto, in moralo se je pripeljati drugo. Dobro še pomnite, kako so prileteli grajščinski hlapci na vaše dvorišče, kjer so nagloma prešli preplašene goske in prijeli vsako deseto žival, in kako so pobrali vsak deseti snop s polja.

Tako je bilo še pred 60 leti; zdaj hvala Bogu vsega tega ni več. Danes plačuje zadnji človek svoje krajevarje naravnost vladi, zato pa dobiva pravico, da sme tudi kaj vmes govoriti, da lahko vpliva na

vlado. Vladarska moč se prenaša na ljudstvo. Zadnji konec tega razvitka je splošna volilna pravica, ki se je vpeljala lansko leto. Zdaj so splavale zadnje predprave bogatašev in plemenitnikov po vodi in ne dobi jo nihče nikoli več.

Kaj ne, velik razloček je opaziti v kmečkih bremenih, pravicah in dolžnostih za zadnjih 60 let, ki jih lahko pregledamo z lastnimi očmi in z lastnimi izkušnjami?

Kam še le pridemo, če posežemo še bolj nazaj, če si ogledamo dobo, v kateri je živel naš kmet pred 200, 300, 400 leti!

Razloček med sedanjimi razmerami in tedanjim kmečkim stanjem bo vsekakor še večji. Tam bomo videli še hujše in neznosnejše razmere, ko pred 60 leti, videli bomo strašno moro, ki je tlačila slovensko kmečko ljudstvo.

Doba pred 200, 300, 400 leti je bila strašna doba, ki je rodila nešteto solz in vzdihov. Bili so to časi, ko je slovensko kmečko ljudstvo kakor črna živina služilo in tlačano grajščakom, od druge strani pa ni bilo nikdar varno pred Turki, ki so prihrumeli leto za letom, pomorili in požgali vse, kar se je dalo, mladino pa odvajali seboj na Turčijo, poleg tega pa so tlačile ljudstvo še druge hude nevolje, povodnji, kuga, lakota, kobilice.

Oglejmo si to nesrečno dobo natančneje; videli bomo, kako hudo se je godilo v tistih časih našim kmečkim prednikom in kako so poskušali rešiti se tega neznosnega stanja.

Kmet takrat ni bil samsvoj gospod, kakor danes, ni bil lastnik zemlje, ki jo je obdeloval, ampak pravi gospodar zemlje je bil grajščak, kmet pa je bil le zato na svetu, kakor si je mislil grajščak, da gospodi zastonj obdeluje zemljo.

Pa ni bilo dovolj, da je obdeloval kmet grajščaku zemljo na kmetiji, kjer je bival, še v grad je

moral hoditi delat, bodisi sam kot delavec ali pa z živino in to po dva, tri, včasih še več dni na teden. To je bila rabota. Na raboti so ravnali s kmetom strahovito hudo; če je zamudil kmet ali zakrivil kaj drugega malega, takoj je pel po hrbtu bič ali batina, ali pa so ga zaprli v globoke grajske ječe; posebno prevzetni grajski oskrbniki so bili ljudje brez srea in so ravnali s kmetom hujše ko z zadnjim grajskim psom.

Navadno so bili grajski oskrbniki kmečki sinovi, ki so se z vsemi štirimi priplazili do svoje službe. Pa mislite, da so se zdaj kaj spomnili svojih kmečkih bratov in jim skušali vsaj nekoliko olajšati težko breme? Kaj še?

Kakor se tudi dandanes mnogokrat zgodi, da prikobaca kak kmečki sin za eno stopnjo višje kot njegov oče, pa že ne ve, kako bi pokazal svetu, da ni več priprost kmet in se mu še skoro vredno ne zdi, da bi govoril s kmetom, tako so tudi ti grajski oskrbniki mislili, da so že pol boga.

Da bi kmetom še bolj nagajali, so tirjali raboto več dni po vrsti nalašč ravno ob tistem času, ko delo najbolj pritiska, postavim o spomladanski kopi v vinogradih; tako je kmetu delo zmirom zastajalo, pridelkov je bilo malo in kar nič se ne sme čuditi, če čujemo v tistih časih večkrat o hudi lakoti.

Pa še več je hotel nemški grajščak od našega kmeta. Od vseh pridelkov mu je moral dajati deseti del: vsak deseti snop, vsak deseti čeber vina itd. je bil grajščakov.

Tudi pri desetini se je kmetom pogosto hudo prizadevalo. Da bi kmet ne goljufal in snopja ne skril, je dostikrat tirjal grajščak, da mora kmet pustiti vse na njivi, dokler ne pride desetinar in ne pobere svojih desetih snopov.

(Dalje prihodnjič.)

Razloček med prej in sedaj je le ta, da ga sedanja italijanska vlada ne podpira tako očitno, kakor poprejšnja. Irendentizem bo živel, dokler ga ne stisne za grlo močna avstrijska roka vsaj pri nas.

— **Anglija in Rusija** sta sklenili medsebojno pogodbo za slučaj vojne s kako drugo državo. Z ozirom na to se bosta v kratkem sešla ruski car in angleški kralj v Finskem morju.

— **Amerika proti Japonski.** Zjedinjene severo-ameriške države so vzele od Rusije v najem noviško luko, ki leži severno od Japonske in južno od Vladivostoka. Američani bodo tam naredili postajo za svoje ladje. To je naperjeno proti Japonski.

— **Vzhodna Azija.** Kakor vsa znamenja kažejo, ne bode mogla Japonska v miru veseliti se pridobitve zadnje vojske z Rusi. Že tako precej zaposlena vsled zasedanja Koreje, zapletla se je Japonska v zadnjem času v diplomatski boj s Kitajsko. Povod je dalo rodovito ozemlje Kvanto, med reko Jalu in Mandžurijo ležeče, ki šteje milijon prebivalcev, približno polovico Korejcev, polovico pa Kitajcev. To ozemlje je bilo sporno že pred rusko-japonsko vojno, vendar pa sta se Koreja in Kitajska na ta način pobotali, da ste izvrševali tam nekako skupno gospodstvo. Za časa zadnje vojske je pa Koreja iz tega ozemlja svoje čete umaknila in prepustila polje Kitajski. Ko so se pa Japonci po sklepu mira polastili Koreje, so v imenu te posegli tudi po tem spornem ozemlju in poslali tja svoje uradnike, katerim so v varstvo prideli malo vojaško posadko. Vendar pa Kitajska tega izziva ni mirno utaknila v žep, ampak tudi čete tja odposlala in tako povzročila v Tokiju jako neprijetno iznenađenje.

— **Na Kitajskem** se je pričelo nevarno gibanje proti vladajoči cesarski rodbini iz rodu Madžu.

— **Turško-perzijski spor.** Dolgo časa že traja nesoglasje med Turško in Perzijo. Turška, ki je itak že zapletena v sto in sto neprilik, ki je preprečena z vednimi boji in nemiri, se je zamotala v nov neprijeten položaj, in sicer v Mali Aziji. Glavni vzrok te nove neprilike je mali kos zemlje na turško-perzijski meji. Perzija si lasti zemljo brezpogojno za se, Turčija pa zopet trdi, da je isti kraj njena last. Skušalo se je že, da se vladi pomirita z lepa, kar se pa seveda ni posrečilo. Zato ste skušali nasilno se polastiti krajev, radi katerih je nastal spor. Perzija je poslala na meje večje oddelke vojaštva pod prevezo, da kaznuje neke uporne rodove. Tu pa je trčila s turškimi vojaki, ki so bili tudi v bližini. Ker se pa Perzija ni nadejala, da bi bilo v onih krajih tako močno turško vojaštvo, je bila potolčena in njeni vojaki so se morali umakniti nazaj. Pri tem, ko so se umikali, pa so požgali vse vasi, radi katerih je nastal mejni prepir. Turški vojaki so nato zasedli opustošene kraje, katerih mirni prebivalci so zbežali v gore, da si tako ohranijo vsaj življenje. Ta slučaj je turško-perzijski spor še povečal in poostiril in lahko se pripeti, da pride med obema državama še do občutnejših prask, posebno ker bi Perzija le težko pustila, da si prilasti Turčija obmejne kraje. Isto tako tudi Turčija ne sme odnehati, saj je vendar Mala Azija glavna njena moč in njeno središče.

— **Nemiri v Perziji.** V zadnjem listu smo poročali, da so revolucionarji v Perziji umorili velikega vezirja (ministrskega predsednika) Ali Asgar Khan. Evropski listi ga vsi hvalijo, da je imel resno voljo vladati s pomočjo državnega zbora. Ker so pa v parlamentu sedeli možje, ki so hoteli kar na mah preobrniti vso državo in ker se nahaja vse polno strank in verskih sekt, proti katerim se je moral ministrski predsednik boriti, mu je to nakopalo sovražstvo in punt. Ti anarhisti prekucni so se večinoma izšolali v sosednji Rusiji. Vsled umora so nastali v Perziji hudi nemiri in bati se je, da bodo jednake razmere, kakor v Maroku.

Mala politična naznanila.

Dne 4. septembra. Včeraj se je zaročil veliki knez Nikolaj, carjev brat, s hčerko angleškega kralja. — Irci so imeli v glavnem mestu Dublinu velik shod, na katerem so zahtevali samostojnost Irske. — Nov volilni red za Goriško je cesar potrdil.

Dne 5. septembra. Danes je sprejel v Marijinih varih angleški kralj Eduard sem došlega ruskega zunanjega ministra Izvolskija v avdijenci. — Danes ste došli v Trst dve japonski vojni ladiji „Tsukuba“ in „Chutose.“ Poveljuje jima podadmiral Ijūin. — V angleški Indiji vne. Nekaj Indijec je umoril angleškega uradnika.

Dne 6. septembra. Mesto Kočevje je izvolilo naučnega ministra Marcheta za častnega meščana. — V Kodanj sta dospeli ruska carica vdova in angleška kraljica. — Na Ruskem v Rostovu so prijeli šest japonskih častnikov, ki so potovali po Rusiji kot igralci nekega cirkusa in voltunili.

Dne 7. septembra. Danes se je začela velika slavnost na Velehradu, katere se je tudi udeležil naš poslanec g. Pišek. Najprej je zborovala katoliška mladina. Zvečer so imeli kmetje svoj slavnostni sprevoz. — Zaradi nemirov na vseučilišču v Lvovu je bilo obsojenih osem maloruskih dijakov na mesec dni ječe. — Nemški cesar Viljem gre sredi novembra v London. — Danes je došel srbski ministrski predsednik Pašić k našemu zunanjemu ministru Aehrenthalu na Semernik, da se pogovorita o trgovinski pogodbi. — V Kini v mestu Kingstung so izbruhnili nemiri. — V Kodanj na Danskem je danes došel grški kralj. Na kolodvoru so ga sprejeli:

danski kralj in kraljica, angleška kraljica in ruska carica vdova.

Dne 8. septembra. Danes je imela Zveza čeških katoliških kmetov pet shodov. Prihodnje nedeljo bo velik shod na Hradeu. — Član magn. zbornice Tomažič je izjavil, da bo sedaj na jesen sklican hrvatski sabor, da ga vlada razpusti. Na spomlad bodo razpisane nove volitve. — Danes se je začelo v Belgradu zborovanje srbskih kmetov. Udeležilo se ga je 6000 kmetov. — Danes se je pripeljal cesar iz manevrov v Schönbrunn.

Dne 9. septembra. Danes je začel zborovati nižjeavstrijski deželni zbor. — Na Kitajskem so uporneži prodrli v mesto Fatgšang in pomorili vse uradnike. — Korejci se trdovratno upirajo Japoncem. Tupatam izbruhne vstaja. Vsakega Japonca umorijo, če ga dobijo samega. Nameravajo tudi razdreti brezjavne in telefonske naprave.

Dne 10. septembra. Delavstvo v Budimpešti je sklenilo na dan otvoritve parlamenta priti s splošno stavko in v njej toliko časa vstrajati, da vlada predloži volilno preosnovo. — Pri današnji otvoritvi deželnega zbora dalmatinskega je vladni zastopnik razložil program vlade glede izboljšanja gospodarskega stanja Dalmacije, za kar je sedaj določenih 14 milijonov. — Šah je sestavil novo ministristvo. — Prebivalci otoka Samosu ne marajo nobenega kneza, katerega bi imenoval turški sultan. Nov imenovani knez bo šel z vojaki nad nje. — Jutri se začnejo na Dunaju nagodbena pogajanja. — Na Ruskem se zopet pogostejše pojavljajo umori in napadi.

Nemiri v Maroku.

Zdaj se v Moroku odigrava zanimiva igra. Južne pokrajine so za odločnega Muley Hafida, Fez, prestolnica maroška in še nekaj drugih mest pa za dosedanjega Abd-el-Aziza. Na strani Abd-el-Azizovi so v prvi vrsti mohamedanski svečeniki, razlagavci korana, pravniki (uleme). Uleme za energičnega Muley Hafida ne marajo. Prepričani so, da bodo lažje izhajali z Abd-el-Azizom, ki je že kakor vosek v rokah svojih svetovalcev. In ti so zdaj nad njim omejeno vladali. Zdaj pa je treba, da gre Abd-el-Aziz z vojsko na brata Muley Hafida. Toda to stane denar. Maroške blaginje so prazne, bogata pomorska pristanišča pa zdaj plačujejo carino Muley Hafidu. Uleme so zato Abd-el-Aziza pregovorili, da poizkusi najeti posojilo na Francoskem. Kako da so se obrnili na Francijo in ne na Nemčijo, ki vendar nasprotuje Francozom in bi bila pripravljena ščititi samoderžavo sultanovo nasproti francoskim osvobodcem? Na vsak način je to velik uspeh francoske diplomacije, ako Abd-el-Aziz najame posojilo v Franciji, kajti potem je od nje tako odvisen, da se ne bo nikoli več rešil francoskih zanj, ki ga bodo opredeljevali od vseh strani. Na drugi strani se čuje, da tudi Muley Hafid računa kolikortoliko na Francosko. So tudi listi, ki trdijo, da francoska vlada sama marljivo neti razpor med Maročani. Na vsak način se bo pokazalo v kratkem, kako bo Francoska znala izrabiti maroški konflikt.

Poroča se iz Casablance: Dne 2. t. m. sta dva rodova domačinov pripravljala skupni napad na francoski tabor in mesto. General Drude je ob 5. uri zjutraj poslal nadnje eno pehotno kolono, eno baterijo in oddelke pogorskega topništva. Sovražni jezdec so zbežali. Naenkrat v oddaljenosti 6 kilometrov od francoskega tabora je sovražnik dobil ojačenja ter se jel bližati taboru. Poveljnik kolone je dal povelje začeti s topniškim ognjem. Sovražnik pa je vzlic temu naraščal in jel Francoze obkrožati. Nad generalni štab se je vsula ploha krogel. General Drude je ukazal umikanje, medtem ko je topništvo sovražnika, ki se je taboru približal na 1500 metrov, izkušalo zadrževati. Ob 3. popoldne so vse čete bile v taboru. Boj je trajal štiri ure in se je raztezal 10 kilometrov na dolgo. Francoski poizvedovalni oddelki so na svojem umikanju napravili četverokot. Maročani so se s predrzno hrabrostjo vrgli na nje in so vzlic silnemu ognju svoje mrličje potegnili iz bojne vrste ter jih vzeli s seboj. Maročani četverokotov niso mogli zlomiti, ker so francoski topovi na nje streljali. Francozi so oddali več kot 5000 topniških strel in na Maročane.

Casablance, 7. septembra. Več maroških plemen je prisilo generala Drude za mir. Dobili so do 8. časa, da se udajo. Bržkone ima ta prošnja samo namen, da pridobi čas za nove napade.

Pariz, 9. septembra. Francoska bo zahtevala za vso svoje delo v Maroku od maroške države odškodnino.

Casablance, 9. septembra. Premirje je preteklo, vendar se nove praske ne začnejo, ker je general Drude zbolel.

Casablance, 10. septembra. Novi sultan Muley Hafid izjavlja, da je Evropejcem prijazen.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Za stolnega dekana je imenovan preč. g. kanonik dr. Ivan Mlakar v Mariboru. Iskreno čestitam!

* **Spremembe** v frančiškanski provinciji. Ljubljana: P. Aleksander Vavpotič, organist, P. Dominik Nabernik, subsidiarij, P. Benvenut Winkler, kaplan. — Sveta gora: P. Marijan Sirca, vikarij. —

Novomesto: P. Hubert Marovič, P. Pavel Potočnik, učitelj. — Kamnik: P. Ananija Vračko, P. Arhangelj Appej, katehet. — Pazin: P. Sigmund Zega, P. Oto Kocjan. — Nazaret: P. Klement Grampovčan, vikarij, P. Fruktuoz Frank, pomožni učitelj. — Brežice: P. Emerik Landergott, vikarij in magister novincev, P. Fulgencij Trafela, P. Bernard Jamar. — Gorica: P. Adolf Cadež, P. Vincencij Kunstel, lektorja gimnazije, P. Ferdinand Zajec, organist, P. Leonard Kalac. — Maribor: P. Marijofil Holeček, kaplan. — Sv. Trojica: P. Elekt Hamler, vikarij in kaplan, P. Krizostom Wester, P. Efreim Feinig, P. Krizogon Tischler. — Brezje: P. Hieronim Knoblar, P. Teofil Zajec. — Za Vič so odločeni: P. Avgustin Čampak, superijor in župni upravitelj, P. Kajetan Kogej, katehet, P. Teodor Tavčar, kaplan. V Kairo kot misijonar: P. Evgen Stanet.

* **Županski shodi.** Gospod državni poslanec F. Pišek naznanja, da so dne 11. m. m. v njegovem okraju zbrani župani sklenili, imeti vsake tri mesece takozvan županski shod, na kojem se bodo razpravljale razne za župane važne stvari. Na takih shodih se bodo še-le naši župani v medsebojnem pouku izpopolnjevali, tako da bodo v resnici mogli vršiti one velike in odgovorne dolžnosti, ki so jih s svojim dostojanstvom prevzeli. — Naj bi našel gospod državni poslanec mnogo posnemovalcev! V vsakem volilnem okraju naj bi se vršili redni županski shodi!

* **S šole.** Petrazredni ljudski šoli v Poljčanah in v Trbovlje-Vode se razširita v šestrazrednici. — Za nadučitelja je imenovan: v Št. Vidu pri Ptuj Ivan Hauptman, učitelj v Vurberku; v Laškem trgu Mat. Hötzl, nadučitelj v Štorah. Kot def. učitelji, oziroma učiteljice pridejo: v Laški trg Marija Fink iz Kindsberga, v Teharje tamošnja suplentinja Viktorija Kosi, na Vranksko tamošnji suplent Jož. Bizjak, v Trbovlje Gustav Vodušek ml. iz Trbovlje-Vode, v Selnicu ob Dravi tamošnja suplentinja Olga Juvandčič, v Zg. Polskavo tamošnji začasni učitelj J. Rainer, k Sv. Vencleslu tamošnji začasni učitelj Jurij Železnik. Prestavljena je def. učiteljica Herm. Stritar iz Braslovč v Št. Vid pri Grobelnem.

* **Učiteljska mesta.** Razpisana so: v Vitanju okolica (II. pl. r.) mesto učiteljice, in v Zrečah mesto učitelja in učiteljice do 30. t. m.

* **Spremembe pri davkarjih.** Prestavljeni so: davčni asistenti (prej so se imenovali davčni pristavi) K. Schmidt iz Ptuj v Meran, Fr. Kosar iz Ormoža v Rogatec, Jos. Sprach iz Hartberga v Celje, Ignac Ozvatič iz Lipnice v Konjice, Karl Bernard iz Rogatec v Kozje, Fr. Pichler iz Brežic v Slovenjgradec, davkar R. Krašovic iz Kozjega v Laški trg, davčni oficijal Fr. Topolnik iz Kozjega v Oberzeiring.

* **Tržne vesti.** Zadnjič smo poročali o hipnem dvigu na berolinski in newyorški borzi, in omenili, da utemeljujejo ta dvig s slabim vremenom itd. Kakor pa se je pokazalo, je bil to le borzni manevar, navadni švindeli, ki je imel namen napolniti žepe malemu številu spekulantov s tem, da so se po jako dobri ceni iznebili blaga, ki jih je začelo tiščati. Dva dni potem se je povdarjalo, da se je vseskoj dobro spravila žetev in da je letina dobra. Najbolj značilno pa je bilo, da so cene (zopet padle v Berlinu in New Yorku. Naši borzijanci so prvi hip bili presenečeni in niso vedeli kakšni pomen ima berolinski padec ali potem se jim je zabliskalo po možganih in začeli so tirati cene navzgor, kakor da bi se bližala lakota. Medtem pa, ko so berolinski bratci spravili masten skupiček in cene zopet znižali, se naši borzijanci branijo in le počasi kakor polži lezejo nazaj, in če le morejo, se ustavijo. Tudi ogrski poljedelsko ministrstvo si preganja dolg čas s tem, da razglašajo neko statistiko, s kojo ceni svetovno letino; zaloge starega blaga in bodoče zahteve. Mažari so veliki umetniki, znajo celo to, kar drugi ne, da pa so zelo slabi preroki je itak znano, in istina jih potem vselej postavi na — laž. Tako jih bode tudi letos. Smešno je ceniti žetev Avstralije ali Argentine že sedaj, ko še niti v klasju ni, ali ko medtem časom lahko priženejo borzijanci cele regimente miši in pa podgan ali pa trume mrčesa in golazni na polja, ako bo kazalo, kakor so to letos na Ogrskem delali. Ali ogrski vsevedeži cenijo tudi zaloge in pa bodoči konzum. Prve se sploh ne dajo določiti in konsum je podvržen velikim spremembam, torej nam ponujajo Mažari le otročarija. Poglejmo si sedaj, kako se je vrtela kupčija. Promet je jako majhen, ker konsum in kupčija nočeta poseči po dragem blagu, lastniki pa se držijo visokih cen in neradi popuščajo. Ti lastniki pa nikakor niso prva roka ampak druga. Po kaki ceni pa so ti dobili blago v roke, seveda ne znamo, saj tega javnosti ni treba vedeti, kako udirajo ubogega kmeta. To si pa sicer lahko mislimo. Jako bi se motili, ako bi z ozirom na današnje visoke cene sklepali, da je pridelovalec, posebno manjši, se znebil blaga po visoki ceni. Dražje je že prodal, ali glavni dobiček ne zleze njemu v žep, ampak drugi roki — židu. Ako naš kmet svojih par vreč drago proda ali ceno drži, s tem pač ne uravnava cen na žitnem trgu in se ne more reči, letos je kmetovalec lahko vesel, njegov pridelek ima dobro ceno. Ima jo res, ali ne v pravi meri za kmetovalca, ampak za koga drugega. To je resnica. Kruh se je letos jako podražil v škodo velikanski množici konsumenta, a v korist malemu številu. Kakor smo omenili, je promet majhen, cene večinoma stalne, istakotaka tendenca. Vendar cene in tendenca so le enostranske, se ne opirajo na resnično kupčijo, ker konsum kupi le to, kar mora kupiti, na zaloge sploh ne misli. Pšenica

je predmet bolečin, vsled visoke cene se ne more premikati, ker je konsum za to ceno ne mara. Kupcev ni, ponudbe tudi niso številne, cena nestanovitno padajoča, vendar visoka, tendenca mlačna. Rž dela veselje lastnikom, saj gre dobro izpod rok, cena visoka. Kakor kaže, se bo položaj izpremenil, ker so se kupci začeli hladiti. Oves je brez prometa, cene sicer visoke ali nestalne. Turšica je začela popuščati, pridelek bo lep in dober. — Moka se je sicer začela bolje premikati, ali le nižje vrste, fine še vedno mirno leže v skladiščih mlinov. Vsled tega so začeli prodajati z velikimi popustki v tujino. Krušna moka ima dober konsum, tudi druge temne moke. Ržena moka se je podražila do ene krone. — Klajna moka je začela popuščati. — Otrobe gredo jako živahno izpod rok po najvišjih cenah. — Svinjski masti je cena nekoliko padla. — Vžigalice so se s 1. septembrom podražile in pričakuje se zopetno povvišanje. Promet velik, sirovine in delavci dražji. Stara pesem. — Hmelj. Na trgu so se pojavile le bolj vrste, vsled tega je promet živahnejši in tudi cene so boljše. — Premog se je znatno podražil in to ne samo za malega konsumenta, ampak tudi za industrijo. Premog ima danes ceno, ki znatno presega njega vrednost brez ozira na veliko množino kamenja in blata, ki se z njim vred drago proda. — Živina na Dunaju. Prignalo se je več živine kakor prejšnji teden. Zadnje višje cene so pomnožile prigon. Iz južnih krajev je bil dovoz manjši. Tendencia je bila jako mlačna, konsum slab, ker bolezen preganja tuje. Cene so po 2—4 K padle, za južno živino celo do 6 K.

* **Celjska „Domovina“**, uradno glasilo naših liberalnih posojilnic in prostovoljno glasilo Narodne stranke, v številki od 4. septembra napada šolo šolskih sester v Celju ter graja, „da se moli pred vsako uro in po vsaki uri, da se moli med ročnim delom rožni venec. Taka prepogosta molitev pač ne vzbudi v dekalah pobožnosti...“ V Zvezi, ki vzdržujejo „Domovino“, so tudi mariborska, ptujska, celjska itd. posojilnice. Vse te posojilnice so seveda „nad strankami“, njih glasilo pa nastopa proti veri in molitvi. Gg. dr. Jurtele, dr. Rosina, dr. Hrašovec itd., kaj rečete k temu?

* **Hudobna laž „Domovine“**. Tanesramna liberalna klepetulja pravi v številki od 4. septembra, da so frančiškani na Brezjah dobili dne 1. septembra pri ofru do 30.000 kron. To si je „Domovina“ v svoji zlobnosti brez vsake podlage izmislila, in odvetnik dr. Serneč starejši je pripustil, da se to tudi objavi. (To je isti dr. Serneč, ki je prišel ubog kot berač v Celje, a sedaj ga cenijo vsaj na polmilijonarja v kronski veljavi, to je isti dr. Serneč, ki si je dal marsikatero delo za narodno stvar dobro plačati, to je isti dr. Serneč, ki ima vse svoje premoženje od katoliških slovenskih kmetov. Njemu pač najmanj pristojta, da pušča zgoraj omenjenim neresnicam prosti pot.

* **Slovenski uradniki** psujejo pristaše Kmečke zveze s klerikalci. Neki dr. Tombah, menda avskulant na okrožni sodniji v Celju, je dne 2. t. m. na mostovžu sodišča vprašal zbrane priče v zadevi proti g. dr. Povaleju: Ali je še kakšen klerikalec tukaj? Zato moremo navesti več prič! Opozorjamo na ta slučaj slavno predsedništvo okrožnega sodišča v Celju in zahtevamo zadoščenje. Ob enem pa slovensko uradništvo s takim pristranskim obnašanjem poslancev Kmečke zveze nikakor ne bode Bog ve kako razvnelo za svoje težnje.

Od merodajne strani.

* **Zveza pivovarn.** Koroške, štajerske, kranjske, primorske in nižje-avstrijske pivovarne so napravile kartel (zvezo), ki določuje, da morajo od zdaj naprej gostilničarji jemati pivo za tri leta pri tisti pivovarni, kjer se je dobivali dne 11. avgusta. Tako so si gospodarji razdelili med seboj odjemalce, da jim bodo lahko dajali vsaktero pivo in delali večji dobiček.

* **Nekaj o oproščenju od orožnih vaj.** Pretekli mesec so dunajski časopisi najbrž vsled naročila vojnega ministristva pisali sledeče: Pri vojaških oblačilih se posebno za časa orožnih vaj oglašajo poslanci vseh strank in narodov, da prosijo za oprostitev volilcev od predpisanih orožnih vaj. Politične oblasti so zadnji čas opozorile na dejstvo, da ta način ne odgovarja postavno predpisanemu potu in da se poslance s tem le po nepotrebnem nadleguje, ker morajo o verodostojnosti in upravičenosti vsake prošnje izreči svojo sodbo najprej politična oblast, šele potem dobi prošnjo v rešitev vojaška oblast. Rešitev prošnje na drugi način in drugim potom že radi postavnih določb ni mogoča, pa tudi zaradi tega ne, ker se zadnji čas prošnje za oprostitev od vojaških vaj s posredovanjem poslancev tako množijo, da bi bile nemogoče orožne vaje, ako bi se ugodilo vsem. Rešitev prošnje torej le zakasni, ako se nadleguje poslance, da jo oddajo. Takisto velja o oprostitvi od vojaščine sploh. V korist velikega dela prebivalstva je torej, ako vzame ta pouk na znanje. Tako pravi dotično poročilo. Mi pridenemo sledeče: Naši ljudje, tudi izobraženci, mislijo, da je poslanec vsemogoč, da mora napraviti vse. To je napačno. Noben poslanec, naj bo potem ta ali oni, ne more storiti in izposlovati, kar je proti postavi. Postave in predpisi veljajo za poslance ravno tako, kakor za vsakega drugega. Prošnje se morajo ugodno rešiti vsakomur, ako se jih pravilno sestavi in pravočasno odda na pristojno oblast. Le tedaj kaže se v takih zadevah obračati osebno na poslance, ako oblasti ne ugodijo

temu, do česar imamo pravico, ali če hočemo, da se poslanci potegujejo za spremembo postave. Tako spremembo seveda mora skleniti večina poslancev in jo mora potrditi cesar. Več takih olajšav bo na zahtevo naših in drugih poslancev tudi državni zbor še sklenil, ko bode razprave o dovolitvi novincev.

* **Nova vinska postava.** Pristaši liberalne Narodne stranke trosijo po dr. Koroševem volilnem okraju laži, da se bo vsled nove vinske postave davek na vino zvišal za več kron. To je grda laž! Nova vinska postava ima glavni namen, zabraniti umetno pridelovanje in pančanje vina.

* **Poučni tečaj** za organiste, katerega priredi Cecilijino društvo za Lavantinsko škofijo, se prične ponedeljek popoldne ob 3., dne 23. septembra, v Mariboru. Velik pomen takih prireditev je vsepovsod priznan, posebej ako se poleg teoretičnega pouka tudi gleda na praktično vežbanje, ter se udeležencem nudi prilika, poslušati dovršeno proizvajanje cerkvene glasbe. V tem oziru je tudi pri nas vse preskrbljeno. Častite gg. cerkvene predstojnike prosimo, da svoje organiste opozorijo na ta tečaj, oziroma jim omogočijo obisk. A tudi častita duhovščina naj bi se udeležila tečaja, ker le tam more dobro uspevati cerkvena glasba, kjer se duhovnik zanima za njo. Udeleženci dobe brezplačno stanovanje; tudi skupna hrana se bo po nizki ceni oskrbela.

* **Občni zbor** Cecilijinega društva za Lav. škofijo se vrši četrtek dne 26. septembra ob 4. uri popoldne v dvorani kat. del. društva. Na vspredu je poročilo tajnika in blagajnika, volitev novega odbora in razni nasveti. Doseđanji tajnik, č. g. F. Trop, prosi č. g. duhovnike, oziroma učitelje in organiste, naj mu sporoče o stanju cerkvene glasbe v domači župniji, da more sestaviti svoje sporočilo.

Mariborski okraj.

m **Shoh** v Kopivniku pri Framu priredi v nedeljo 15. t. m. ob ¼4. popoldne državni poslanec Fr. Pišek, ki bo poročal o državnem zboru. Najbrž se pride drug govornik. Vstop je vsakomur prost, tudi nasprotniki se povabijo.

m **Poročil** se je g. Ig. Založnik, uradnik pri dr. Lemežu v Slov. Bistrici, z gđ. Vero Mejakovo.

m **Ravnateljstvo učiteljskega** v Mariboru nana, da se v pripravnico in v prvi letnik c. kr. učiteljskega v Mariboru more za šolsko leto 1907-8 sprejeti samo še majhno število gojencev. Vpisavanje se vrši 16. t. m. od 8.—12. predpoldan v novem posloju tega zavoda.

m **V Studenih** pri Mariboru deluje prav dobro katoliško izobraževalno društvo in poseduje tudi lepo knjižnico. Vkljub temu hoče liberalno dijaštvo v sporazumljenju z liberalno tiho vodo profesorjem dr. P i f k o ustanoviti liberalno knjižnico, da se tako cepijo moči in se zanese strankarstvo tudi v ta kraj, kjer je sloga in edinstvo med Slovenci najpotrebnejša.

m **Slov. Bistrica.** Dne 5. t. m. smo odposlali en zvon tukajšne farne cerkve, ker je pred nekaj dnevi počil, livarju Samassi v Ljubljano, da ga popravi. — V Vidmarjevi hiši so sežigali dne 5. t. m. papir. Ljudje so mislili, da gori in so poklicali požarno brambo.

m **V Jarenini** ima Kmečka zveza v nedeljo 15. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih g. Orniga veliki politični shod. Še enkrat opozorjamo Jarenince in vse sosedje na ta važen shod. Kdor se kaj za svoje pravice zanima, naj si bo kmet ali viničar ali pa kmečki delavec, naj pride gotovo. Vspored je sledeči: 1. Poročilo g. državnega posl. Ivana Roškarja o zadnjem zasedanju državnega zbora. 2. Govor o namenu Slovenske kmečke zveze, govori mladenič Fr. Žebot iz St. Ilja. 3. Ustanovitev podobora Kmečke zveze za jareninsko dekanijo. Po shodu Slovenske kmečke zveze ima domače politično društvo svoj redni letni občni zbor, na katerem se bo volil nov odbor.

m **Stroj je skočil iz tira** v postaji Spielfeld dne 7. t. m. Ponesrečil se ni nihče.

m **Utonil** je v Pulju vojak 8. stotnije topniškega polka Ivan Valentič iz Maribora.

m **(Sv. Anton** v Slov. gor. Kaj ugodno vreme imamo tukaj. Lepo se vrstila dež in solnce. Kadar bi bilo misliti, da bo nastala suša, pride blagodejni dež in napoji suho zemljo, zatem zopet solnce in tako nam vreme zmiraj ugaja, tudi vsakemu kmetu, ker vsak lahko otavo spravi pod streho. Toče, hvala Bogu, pa še letos dosedaj ne poznamo. Le včasih se zberejo temni oblaki, iz katerih, bi človek mislil, da bo prirpotala toča, pa en hip in zopet izgine vsa jeza. — Skoraj takšni hudourniki so se privlekli sedaj nad našega g. kaplana in sicer zaradi nekega govora na tukajšnji veselici dne 25. avgusta. Rohnijo v eni številki „Domovine“, da so pa zopet g. kaplan krivi vsega hujskanja in zdražbarjenja proti namišljenim liberalcem, kakor se sami imenujejo. Lažejo in pišejo tamkaj, da so g. kaplan sestavili govor meni in sploh vse pač zavračajo na njega. Ker pa temu ni tako, zato jaz tukaj podpisani odločno izjavim, da sem si govor sestavil sam, da je moja lastna klerikalna učenost to. Pišejo tudi tamkaj, da kadar zavladajo vinski duhovni med nami krščansko-socialnimi mladeniči, da še si ponoči življenja niso varni. Ja, predragi, zato pa vas vprašam: kedaj pa smo vas že čakali kje s kakimi hodi ali z noži. — Laž tako grdo lažete čez nas. Ali smo vas

res že telesno katerega poškodovali? Mislim, da še vas dosedaj nismo napadali z orožjem v roki in vas tudi ne bomo. Pač pa ne bomo priznavali z besedami vašemu liberalnemu mišljenju. Bolj boste lažljivo pisali čez nas, bolj bomo mi imeli korajžjo do vas. Ljudevit Polanec, mladenič v Cogetincih.

m **Klobučarski mojster** in pomočnik. Pri Sv. Barbari pod Mariborom je pred kakimi 43 leti imel krojaški mojster Jožef Ketič ob veliki stezi za pomočnika nekega Nemca, ki je znal delati tudi slamnike. Začeli so ga tudi drugi posnemati in v kratkem je bilo že več klobučarjev, ki so izdelovali vsi slamnike. Pa povedal vam bom samo od mojstra Jurija Smešen in njegovega pomočnika, kako sta slamnike izdelovala in koliko sta dela imela. Da pa vam čisto resnico povem, vam ne smem zamolčati, da za pomočnika sem bil jaz, ki to pišem, čeravno že sam na pol mojster, ker sem žetako lepa slamnata pokri-vala izdeloval, ki so bila bolj kakšnemu gnjezdu ali košari podobna, kakor pa klobuku. Zato pa sem si tudi želel, da bi brž na vrhunec mojstrske časti prilezel. Nekega dne pride mojster Jurij Smešen iz Jablane k mojim starišem v Zimico, in ko vidi, da znam slamnate kite plesti, me začne hvaliti, kako lepo da pletem in me nagovarjati, da bi šel z njim na štero, ker, kakor mi je pravil, je imel dosti dela, in ko bodo ljudje videli, da bova dva, potem se bova vse več dela dobila. Mojster mi je tudi lepo plačilo obljubil. Šel sem z njim s trebuhom za kruhom iz barbarske fare v lenarško k nekem krčmarju v Žrjavce na štero. Moj mojster si je nabasal narezane rumene in črno pobarvane slame, da bi lahko delala tudi raznobarvne klobuke. Kot skrben mojster je že delat klobuke, pa nikjer raju niso hoteli imeti. Pa med potom povpraševal, če bi kje želeli, da prideva kaj nama zato, saj je pri tistem krčmarju dela dovolj. Ko prideva do dotičnega krčmarja, sem se pač hitro prepričal, kako je bil mojster pomočnika potreben, ker delati sva imela eden klobuk! Moj mojster je najpoprej uredil delo tako, da začneva plesti kite oba za eden klobuk. Ko nekaj časa pleteva, je začelo mojega mojstra hudo skrbeti. In veste zakaj? Ker kite skupaj šivati in sestavljati pri enem klobuku 2 delavca ne moreta. Prebrisan moj mojster si je znal iz zadrege pomagati! Obrnil se je k meni in rekel: Veš kaj? Tu imaš tri krajcarje, pa idi domov; če pa te bo kdo vprašal, kam greš, tedaj mu reči: da k Sv. Lenartu po cvirni!

m **Slov.-goriško vinorejsko društvo pri Sv. Benediktu v Sl. gor.** vabi vse društvenike h glavni skupščini, katera bo na Mihael-ovo nedeljo, to je dne 29. septembra t. l. popoldne po večernicah v prostorih bralnega društva pri Sv. Benediktu s sledečim vspeodom: 1. volitev funkcionarjev, 2. prememba § 12 društvenih pravil.

m **Bralno društvo pri Sv. Barbari pri Mariboru** ponovi dne 15. t. m. šaloigro: „Trije tički“. Začetek po večernicah. Vstopnina znizana in sicer sedeži 25 kr. stojišča 10 kr.

m **Zg. Polskava.** Kakor je iz zadnje številke „Slov. Gasp.“ razvidno, se je naša prva veselica prav dobro obnesla. Cistega dobička je bilo 105 kron, kateri se bode za revne otroke porabil. Prisrčna hvala vsem onim, ki so podpirali na ta ali oni način narodno delo!

Ptujski okraj.

p **Sv. Križ** tik Slatine. Tukaj se priredi v nedeljo dne 15. t. m. ob ¼3. popoldne političen shod. Govoril bo podpredsednik S. K. Z. posestnik Mlakar. Pričakujemo obilnega obiska!

p **Poročil** se je dne 9. septembra v minoritski cerkvi v Ptujju gimnazijski profesor g. J. A. Komljanec z gospodično Mic. Tref-ovo. Da bi srečno bilo!

p **Srebrno gostijo** bosta obhajala dne 23. septembra t. l. Janez in Julijana Baumann, posestnika in trgovca pri Sv. Martinu pod Vurberkom. Bog jima daj še zanaprej svoj blagoslov!

p **Umrl** je dne 6. t. m. g. Vekoslav Strmšek, nadučitelj pri St. Petru na Medvedovem selu. N. v. m. p.!

p **Letošnja trgateg** v Halozah obeta navzlic vsem hudim uimam v mesecu juliju vendar postati prav dobra, zlasti glede kakovosti, ker je bilo vreme v avgustu jako ugodno, in imamo tudi sedaj v septembru tople in mile dneve. Vinski kupci bodo dobili jako dobro kapljico.

p **Na mnogostranska vprašanja** objavljamo slovensko-narodna podjetja v Ptujju: Trgovine: Gg. Senčar, Mahorič in Seligo, Lončarec in Havelka, Peteršič (trgovina papirja in gal. blaga). Gostilne: Narodni dom, gg. Mahorič, Muršec (pri zamorec), Brenčič, Slavinec. Priporočamo jih tople vsem ptujskim in okoličanskim Slovincem!

p **Hvale bikom** deli „Štajere“ v šte. 36 str. 5, in sicer bikom, „ki so čiste Mölltalske race!“ To so pa res presnete race, kakoršnih niti zviti Američani nimajo! Pričakujemo, da bo „Štajere“ še tudi svojim backom v kratkem začel deliti hvale!

p **Blagoslovljenje zvonov** na Hajdini se bo vršilo dne 29. t. m. dopoldne. Posvetili bodo štiri nove zvonove prem. knezoškof ekselenca dr. Mihael Napotnik.

p **Sv. Miklavž** pri Ormožu. Gledališka igra „Črevljar“ se je vkljub vsemu nasprotovanju dobro obnesla. Vsi diletantje izvršili so svojo ulogo izborni! Bodi njim srčna zahvala! Če ravno ni prepustilo društvo „Zvon“ odra, smo slišali in videli eno in isto na provizoričnem. Nekdo je celo c. kr. glavarstvu v Ptuj javil, da se nahaja med otroci skr-

latica, in naj se igra ne dovoli; a že tri mesece ni noben otrok v fari umrl in to je tudi c. kr. glavavstvu znano. Mar so dotični mislili, da se nalezajo ravno pri veselici škrlatice. Zato so se raje odfurili na konjsko dirko na Cven. Veselica vršila se je v narodni šoli, koje soba bila je natlačeno polna, posetili so nas gostje celo iz Maribora, Velike Nedelje, ter kakih 20 gospic in gospodov iz Ljutomera. Pred vsem pa najsrčnejša hvala č. g. kaplanu Bratušku za dirgiranje igre, g. pevovodja Rajšp-u, kajti vsako je uvidel, koliko truda je zlasti stalo č. g. kaplana, predno je privedel bralno društvo do tega, kar je zdaj. Po veselici smo se pa kaj po domače prlečkem zabavali na vrtu g. Vrhnjaka, peli smo med drugimi tudi: Nič nam ne morejo, če smo vesel! In nekdo se je baje izjavil, da naj bi se slavnemu okrajnemu šolskemu svetu svetovalo, da se bolje pobriga, kedo da snaži tla v šoli, in kedo da hrani njih kluče? Kmetje, vi ste vsi davkoplačevalci! Zapojte si raje ono: Mi smo mi, od Miklavža doma!

p Sv. Urban nad Ptujem. V občini Derstela v naši župniji vršile so se pred kratkim občinske volitve. Bil je za predstojnika izvoljen gostilničar V. Poljanec. Želimo, da bi gospodarsko in narodno napredovala naša občina. Kar se tiče zadnjega, bilo bi posebno želeli, da bi postal z nemškega „Ortsge-meinde Triesteldorf“ — slovenski „Občinski urad Derstela.“ To so pravične želje slovenskega ljudstva.

p Sv. Andraž v Sl. gor. Tukajšno „Voj. veteran. društvo“ priredi v nedeljo dne 6. okt. 1907 tombolo z mnogimi in lepimi dobitki, godbo sloveč Kocmutove godbe, petje, prosta zabava, medtem šaljiva pošta i. t. d. povodom godovanja Njih Velicanstva cesarja Fr. Jožefa I. v gostilni gosp. Jurija Pišček. Začetek ob treh popoldan. K obilni udeležbi najljubneje vabi odbor.

p Cirkovce. Za pogorelce v Mihovcah in Dragonji vesi so darovali: Sl. Hranilno in posojilno društvo v Ptaju 600 K, č. g. P. I. Sterbak, minorit na Dunaju 40 K, č. g. A. Lednik, župnik v Ločah 20 K, č. g. Fr. Ogrizek, župnik v Dramljah 18 K, č. g. Presečnik župnik na Frankolovem 10 K. (Malo mam, malo dam nekdanji kaplan). g. Fr. Kosér, posestnik in poštar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. 2 K in zavoj obleke, g. Mih. Horvat pri Sv. Urbanu nad Ptujem 2 K in g. Lucija Orehek iz Udmata pri Ljubljani zavoj obleke. Vsem darovalcem stotero Bog povrni!

Ljutomerski okraj.

1 Gornja Radgona trg. Del občine Gornja Radgona, takozvani Gries, je dobil ime Gornjeradgona in postal trg.

1 Iz Ljutomerske fare. Na grde dopise in napade „Narodnega lista“ in „Domovine“ v Celju na naše gospode kapiane v Ljutomeru izjavljajo podpisane občine, da je to vse gola, podla in nesramna laž, ker ti gospodje stojijo zmiraj na naši strani, ter delujejo vsigdar in s vso odločnostjo povsod v našo korist in za naš blagor, za kar smo jim iz srca hvaležni, zato vživajo tudi — razun od nekaterih puhlih liberalcev — občno spoštovanje. Temu je dokaz, da smo izvolili g. Kocipra v občinski odbor v Ljutomeru, (g. Škamleca za predsednika nadzorstva okrajne posojilnice v Ljutomeru, akoravno to nekaterim gospodom iz Ljutomera ni bilo po volji. Mi vsi odbravamo njihovo delovanje, ter se jim zahvaljujemo za isto, ob enem pa prosimo, naj delujejo v tem smislu naprej, in se naj ne ustrašijo peščice nasprotnikov, ker mi bomo stali zmiraj za njimi s prepričanjem, da je resnica in pravica na naši strani. — Občinski urad Staracesta, Ludvik Šošterič, župan. Občinski urad Cezanjovski, Franc Markovič, župan. Občinski urad Slamnjak, Jos. Rajh. Marko Vaupotič, župan.

1 Slavna posojilnica v Ljutomeru darovala je „Bralnemu društvu za Ljutomersko okolico“ in „Slov. pevskemu društvu v Ljutomeru“ po 35 K, „Podpornemu društvu Franc Jožefove šole pa 30 K, za kar in rekajo odbori najiskrenejšo zahvalo.

1 Ljutomer. Opozarjam vse ude Bralnega društva za Ljut. okolico, naj se v nedeljo, 15. sept., po pozni sv. maši zberejo v sobi bralnega društva. Zapusil nas bo naš mnogoletni in velezaslužni gospod predsednik. Spodobí se, da se mu zahvalimo za njegov trud. Na svidenje. Knjižničar.

Slovenjgraški okraj.

s Velenje. Dne 18. avgusta 1907 je izročil voditelj okrajnega glavavstva g. Poiger v navzočnosti dveh gg. uradnikov g. Josipu Planinšku, krojaškemu pomočniku v Velenju, častno kolajno za 40letno zvesto službovanje ter srebrno kolajno z diplomom, ki mu jo je priznal občni zbor obrtnega društva štajerskega. Naj gospod Planinšek še dolgo nosi častno kolajno!

s V Šoštanju se je ustanovila dne 9. t. m. posojilnica Rajfajznovka.

s V Zavodnjem pri Šoštanju se bo vendar enkrat po mnogih zaprekah ustanovilo tako potrebno kmetijsko izobraževalno društvo. Društvena knjižnica je že pripravljena, in tudi v petju se pridno vadimo! V nedeljo 15. septembra ob ½1. uri popoldne bo pri Petru ustanovni shod z govorom in petjem. Udeležite se ga in pristopite v obilnem številu k društvu. Pripravljali odbor.

s Smartno ob Paki. Kakor smo že zadnjič naznanili, se priredi dne 15. t. m. tukaj velika slavnost ustanovitve pevškega društva. Vabijo se cenjena društva in vsi prijatelji slovenske pesmi. Vspored je sledeči: 1. Ob polštirih sprejem došlih društev in gostov pri pošti. Nato odkorakamo z godbo na slavnostni prostor, ki bo na vrtu g. Rogelna. 2. Pozdrav gostov. 3. Slavnostni govor. 4. Petje. Poje domači društveni zbor, pevsko društvo „Braslovce“ in Vranska vila. Dve pesmi pojeta skupno Braslovsko in domače društvo, skupno čez 50 pevcev. 5. Šaljiva pošta, srečolov, ribji lov i. t. d. Med posameznimi točkami igra slavnostna šoštanjka narodna godba. V slučaju, da bi deževalo, se slavnost preloži za poznejši čas.

Konjiški okraj.

k Nesreča. V noči 3. t. m. se je v Resniku ponesrečila kmetica Helena Pačnik. Na potu iz Zreč je padla v globino; zjutraj so jo našli mrtvo. Ker se je govorilo o zločinskem napadu, vršila se je sodnijska preiskava, ki je dognala, da je umrla za srčno kapjo. Bila je pridna gospodinja in skrbna mati. Sveti ji večna luč!

Celjski okraj.

c Na Ponkvi bo imel državni poslanec dr. A. Korošec dne 15. t. m. po večernicah shod. Volilci, pridite poslušati svojega poslanca!

c Čebelarški pouk se vrši v nedeljo dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne pri Zdolškem čebelnjaku v Celju. Predaval bo potovalni učitelj g. Jurančič o prezimovanju, dobavi medu in o jesenskih opravkih sploh.

c Mozirje. Dne 15. septembra t. j. na praznik Imena Marijinega, bo ustanovni shod izobraževalnega društva v cerkveni hiši. Slavnostni govor bo imel g. profesor dr. Karol Verstovšek iz Maribora. Okoličani, pridite v obilnem številu, pripeljite tudi s seboj prijatelje in znance. Zborovanje se začne ob 3. popoldne, takoj po večernicah.

c Sv. Jurij ob Taboru. Roblekov shod v St. Juriju ob Taboru na Mali Šmaren bil je precej obiskan. Udeležili so se ga tudi tukajšnji pristaši naše Kmečke zveze, da bi slišali, kaj bo povedal rešenik savinjskega hmelnja — Roblek. Prišlo je pa tukaj iz sosednih župnij precej ljudi, med temi mnogo izvoljenega ljudstva, znanega po svojem „delu“ na shodih dr. Povaleja. A kaj posebnega niso zvedeli od Robleka. Iz njegovga dolgočasnega govora se je dalo spoznati, da mu ni bilo po volji stališče katoliških narodnih poslancev, ki niso marali za družbo liberalcev. Zatrjeval je, da v državnem zboru ni ležal (kar mu se-ve verjamemo, ker poslanci menda samo sedijo ali stojijo), do sedaj pa še ni mogel nastopiti, ker treba bojša vlado prej spoznavati. Potem je povedal, da imajo na vladni mizi marsikaj. Govoril je nekaj o novih okrožjih na Štajerskem. Zdaj bi bil moral začeti o hmelju govoriti, a ni si mogel kaj, da bi si ne bil prej privoščil „Slovenskega Gospodarja“, češ, kako laže, da ne zasluži imena katoliškega lista itd. Potem je pa dolgočasno, kakor menda le on zna, razpravljaj o hmeljski provenienčni postavi, o kateri že pač pri nas vrabci na strehi čivkajo. Pravil je, da je ta postava za naš hmelj škodljiva, da je ona kriva slabe cene hmelja. On je pa baje že storil potrebne korake na Dunaju, da se ta postava ublaži. V čem naj se provenienčna postava spremeni, tega pa ni povedal, menda ker ne ve. Nato pa želi besede kmet Anton Rančigaj, ki je dal tudi svoj podpis na znani lepak neodvisnih kmetov, in ga vpraša, ali je on še poslanec neodvisnih kmetov ali pa Narodne stranke. A zdaj začne tisto izvoljeno ljudstvo, ki je večkrat razbijalo ob volilni borbi po Savinjski dolini, vpiti, živžgati, razbijati, tuliti in psovati, da se je poštenemu človeku moralo gabit. Rančigaj še zakliče, da ne mara za Narodno stranko in Robleku kot njenemu pristašu ne zaupa; zato se mu vzame beseda. Roblek nekaj odgovarja, a se ne da drugega razumeti, kakor to, da se mora tudi na druge stanove ozirati, ne samo na kmete. (Ob času volitve smo paimeli samo neodvisne kmete, zdaj pa že Roblek pozna tudi druge stanove, pred vsem mešetarje, katere je posebej profil „Slovenskemu Gospodarju“ zagovarjal, češ, da oni niso krivi slabe cene hmelja, brez mešetarjev hmelja niti prodati ne bi mogli, ker ga pivovarne kupujejo samo od judov ne pa od kmetov. Tega pa ni povedal, da so ti mešetarji krščeni judi, ki skupujejo hmelj za nekrščene jude ali jih spremljajo, dosti hujši in kmetu nevarnejši kakor pravi judje.) Nato vpraša kmet Alojz Vasle, ki je tudi govoril na shodu v Žalcu v prilog Roblekovim kandidature, ali se spominja, da je v Žalcu rekel, kako je bolehen, in če ne bo mogel kot poslanec izpolnjevati svojih dolžnosti, bo položil mandat nazaj v roke svojih volilcev. Roblek v zadregi spozna, da je to rekel. Vasle pravi nadalje: Glejto, to je „Slovenski Gospodar“ pisal, „Narodni list“ je pa zato njega in urednika dr. Korošca poslal z lažnjivcem. Kateri list torej laže? Dolgi obrazi pri liberalcih, potem pa krič in vrišč. Ko se razburjenje malo poleže, vpraša kmet Vasle zopet Robleka, če on in Narodna stranka pripisuje dr. Korošču tako moč, da bi bil mogel provenienčno postavo zabraniti. Roblek temu ne upa naravnost pritrditi, ampak pravi, zakaj dr. Korošec ni proti njej govoril, zakaj jo „Slovenski Gospodar“ zagovarja. (To ni res! Op. uređ.) Torej je dr. Korošec, ki bojša sploh nič ne razume o hmelju, te postavbe — so kriv. Ko še hoče Vasle dalje govoriti, začne izvoljeno ljudstvo krič, kakor ga je že prej vedno motilo, češ, če hoče govoriti, napravite si svoj shod. (Se bo zgodilo.) Dr. Karba čuti potrebo, zagovarjati Narodno stranko. Izvoljeno ljudstvo se pomiri. Dr. Karba pravi, da se je Narodna stranka zato ustanovila, da tudi ona pride do besede, katero so dosedaj imeli samo oni gospodje z znanimi kraglci (duhovniki). A kako bodo smeli kmetje prosto govoriti v Narodni stranki, je najboljšje pokazal ta shod, ko se je kmetoma siloma zabranilo, da nista mogla govoriti. Saj je predsednik shoda pretil A. Rančigaju, naj utihne, ker sicer mora shod zaključiti in on bo kaznovan. Dr. Karba še nekaj govori o Südmarki, o železnici iz Polzele v Kamnik, o kateri se pa zdi, da je jako slabo poučen. Slednjič stavi več resolucij, med temi se-ve zaupnico Robleku in obso dbo „Slovenskemu Gospodarju“, katerega je dr. Karba napadal po svoji akademski zmbžnosti. Pozna se, kako bi radi liberalci v kadnem ribili in kako jih peče, da jim „Slovenski Gospodar“ večkrat štrnje zmeša. Ta shod je pokazal, da res neodvisen kmet na liberalnem shodu nima besede. Poštenjaku A. Rančigaju se je dozdal na vseh tukajšnih shodih pustilo prosto govoriti, četudi se včasih niso vsi strinjali z njegovimi nazori. Liberalni Roblekov shod mu tega ni pustil. Zdaj spoznamo, da je bila potrebna Kmečka zveza, kjer imajo tudi kmetje prosto besedo, in želimo, da tudi pri nas priredi kak shod, da povemo javno, kar na liberalnem shodu nismo mogli, da namreč ne maramo za Narodno stranko. Roblek psuje. Vse urednike „Slovenskega Gospodarja“ imenuje javno lažnjive, dokler mu ne dokažejo, da se je v znamenju hmelja za njega agitiralo in da je v tem znamenju zmagal. Uredniki do bijo zato samo pri nas na stotine prič, ki so z glavami majali, ko so to izzivanje slišali. Roblek imenuje svoje volilce neumne, ker so verjeli liberalnim agitatorjem. Govori se, da so agitatorji pravili, da bo hmelj po 5 K, če bom jaz izvoljen. Na stotine Roblekovih volilcev je to verovalo. Roblek preti. Ker Roblek ni ostal neodvisen, kakor je obljubil, da bo, ampak pristopil k Narodni stranki, ga je A. Rančigaj vprašal: Ali ste vi mož? Roblek: Jaz vas bom tožil, ker pravite, da nisem mož. Rančigaj: Ni treba, tega jaz nisem trdil, da niste mož, ampak samo vprašal sem vas. Poslanec Kmečke zveze imenoval je polslovenca. Roblek je živ „Narodni list.“ To je govoril, kar je tam bral. Menda se na pamet uči Spindlerjeve modrosti. Šentjurčani so bili tudi nasprotni zato, da se pusti naše pristaše govoriti. Zanimivost liberalnega shoda bil je ženski reditelj. Ko se znanega Rančigaja (Homota) niso mogli drugače iznebiti, poslali so od zađaj Južnovo dekle nad njega, da ga je stiščala in spravila od mize predsedništva. Shod je bil na dvorišču.

c Sprejem v celjsko gimnazijo. Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se vpisujejo učenci za prihodnje šolsko leto v I. razred 16. septembra od 8.—10. ure. Sprejemni izpit se začne 16. septembra ob 10. uri. Učenci, kateri hočejo biti sprejeti v I. razred, morajo biti spremljani od svojih starišev ali njih namestnikov in s seboj prinesiti krstni list in pa šolska naznanila.

c Novi živijski sejem se vrši v soboto dne 14. t. m. v Petrovcah.

c Na Gomilskem se je otvoril dne 2. t. m. brozjavni urad.

c Bralno društvo v Gornjemgradu si je izvolilo sledeči odbor: g. dekan Fr. Dovnik, predsednik; Krajne Anton, podpredsednik; Anton Berk, tajnik; Jan. Trepel, blagajnik; Anton Ribič, knjižničar; F. Jošt, Pojškruh, Jože, odbornika. Kmalu začne društvo svoje delovanje. Za bralno sobo je preč. vzv. ljubljanski knezoški prepustil veliko strešno sobo v gradu.

c 100 kron nagrade dobi tisti, ki najde trupla ruskega dijaka Konstantina Heptner, ki je izginil julija pri potovanju v Solčavskih planinah. Namenjen je bil raz Ojstrico čez sedlo Škarje v Logarjevo dolino. Na Škarjah so ga še videli, potem pa ne več.

c Pasji kontumac je odredilo okrajne glavavstvo v trgu Šmarje in okoliški občini.

c Ponesrečil se je rudar Gerčar v Štorah. Povožil ga je na rudniški železnici s kamenjem obložen voz.

c St. Jurij ob juž. žel. Katoliško bralno društvo je priredilo ob petletnici svojega obstanka veliko veselico, katere se je nad vse sijajno obnesla. Občinstvo je tokrat zopet pokazalo s številno udeležbo, kako zna ceniti pomen izobraževalnega društva. Vspored veselice je bil tako obširen, da je cela veselica trajala celih pet ur, vendar je vztrajalo občinstvo v veliki gnječi do konca. Dekleta bralnega društva so nam predstavljale igro v petih dejanjih „Pot v življenje“ nad vse krasno. Potem so fantje uprizorili igro „Krčmar pri zvitem rogu.“ Ta šaljiva igra, ki je bila prav dobro igrana, nam je povzročila veliko nedolžnega smeha, a na zadnje se nam je pa skoraj smilil opeharjeni krčmar. Med presledki sta pa pevski in tamburaški zbor bralnega društva častno reševala svoje točke pod vodstvom g. organista. Krona veselice je pa bil bogati srečolov, ki je marsikateremu prinesel srečo in veselje. Da se je veselica tako povojno obnesla, k temu so pripomogli naši diletantje, pevski in tamburaški zbor, posebno so še pa pripomogli naši kmečki ljudje s tem, da so darovali mnogo različnih dobitkov. Vsem darovateljem dobitkov bodi na tem mestu izrečena zahvala. Tudi tujih gostov iz sosednjih župnij je bilo častno število, tudi tem bodi izrečena zahvala za tako obilen obisk. Naše bralno društvo pa stoji po svoji petletni dobi pred vami močnejše in živahnješe, kakor je bilo ob svojem rojstvu. Lepo število je že udov v krogu bralnega društva, vendar še vabi vse tiste, ki še niso v tem krogu, da to čim preje store. Več ko nas bo, več bomo lahko dosegli.

c St. Rupert nad Laškim. Moram vam poročati, g. urednik, da so se sedaj v St. Rupertu že

sklončale tožbe zaradi zadnjih volitev v državni zbor in da bo sedaj v tem mir. Štirikrat je bilo treba k sodnji v Laški trg iti zaradi te volitve in ovadbe našega nadučitelja Zupančiča. Zadnjikrat je sedel na zatožni klopi le g. župnik, ki leži nadučitelju posebno v želodcu in tudi tokrat vsled ovadbe nadučiteljeve. Že v svoji prvi odvadbji zoper nekatere može tukaj, ki so preprečili Rošov shod, je nadučitelj naslikal župnika z kaplanom skupaj kot povzročitelja preprečenja shoda, češ, da je župnik zlasti ljudstvo pred shodom opijanal in potem nahujskal, klicaje: dajte ga le! Ker pa ta ovadba ni imela zaželenega uspeha, da bi bil župnik obsojen zraven še drugih obdolženih možev, je blagi nadučitelj z nova ovadil župnika in takrat zaradi prelomljenja volilne tajnosti, češ, da je on med volitvijo kot predsednik volilne komisije pregledaval popisane glasovnice. Toda člani volilne komisije so pri sodnji kot priče nasprotno dokazali, in tako je nadučitelj zopet s svojo ovadbo pogorel. Sedaj nadučitelju svetujemo, da naj župnika v kislji župi poje, da se ga kmalu iznebi!

c Čebelarstvo. Udje čebelarstva podružnice za Celje in okolice priredijo v nedeljo dne 15. t. m. izlet k posestniku Ferdinandu Rozmanu ob okrajni cesti med Tremerjem in Laškim trgom, kjer se bo izmetavala strd in se pokazalo, kako se ima ravnati z izmetalnim strojem. Tudi se bo govorilo o prednosti novih panjev v okvirju pred stariimi. Posestniki tega okraja, pridite mnogoštevilno. Začetek ob treh popoldan. Sestanek izletnikov ob eni popoldan pri Grenadirju.

c Bralno društvo na Dobrni priredi v nedeljo 22. sept. veselico s podužnim govorom in petjem. Prvikrat nastopi domači moški zbor.

Brežiški okraj.

b Kmečka zveza ima dne 15. t. m. ob 3. popoldan shod na Gorici v prostorih g. Habinea. Govorila bodeta g. drž. poslanec dr. Benkovič in g. dr. poslanec dr. Jankovič. Vabi se k prav obilni udeležbi.

b Umrl je Pavel Maček, umir. nadučitelj v Brucku, 64 let star. Rajniki se je rodil v Lesični, občina Pilštanj. Ostavlja vdovo in hčerko učiteljico. N. v. m. p.!

b Dobje pri Planini. V „Štajercu“ laže dopisnik iz Dobja na najgrši način. Dolžan si, da prekličesh grdo obrekovanje! Ob enem pa poglej nekoliko med svoje vrste in izprašaj vest svojih pristašev in sebi. Ako bi mi hoteli vse pisati o vas, bi vam lahko očitali vse tiste reči in še mnogo več, katere ste drugim podtikali. V „Štajercu“ se vidi, kako da umete poštene ljudi po sebi sediti. — Može, bližajo se občinske volitve! Zaponnite si dobro moža, ki vam je že veliko stroškov povzročil, pokažite mu vrata, kadar pride prosit glasove. Štajerčev dopisnik, ne misli si, da je ta zopet Tončekova ali pa Vurkljeva, ker tudi drugi znamo pisati.

Opazovalec.

Iz drugih slovanskih dežel.

Poslanec Pišek na Češkem.

Dne 7. in 8. septembra vršil se je na Velehradu velikanski katoliški kmečki shod, na katerem se je blagoslovila moravska kmečka zastava. Shod so s prihodom počastili brnski nadškof, deželni glavar, mnogo duhovščine, 23 poslancev in gotovo 50.000 ljudi z več kot nad 50 procesijami, mnogi z godbo in v narodnih nošah. V soboto ob ¼4. uri pripelje se brnski nadškof. Sprejem je bil veličasten. Spredaj so jahali na lepo okrašenih konjih in v narodni noši moravski mladeniči, korakala dekleta opletena, in vse ljudstvo v pisani narodni noši. Bil je videti spreved kot drevje v cvetju. V nedeljo 8. septembra ob 9. uri podamo se z godbo na govorniški oder, ki je imel za 200 ljudi prostora in na katerem je bil napravljen krasen oltar z lepo podobo presv. Srca Jezusovega. Po blagoslovljenju se je vršila na njem sv. maša, kar je napravilo veličasten utis. Slavnostni govor je imel g. poslanec Šamalik in povedal je, da sta se vabilu odzvala poslanca Pišek iz Štajerskega in Demšar iz Kranjske, kar je množica z velikim veseljem na znanje vzela. Besedo je dobil prvi državni poslanec Pišek, ki je burno pozdravljen shod pozdravil in govoril sledeče: Velečastiti zbor! Iz zelene štajerske dežele vas dragi sorojaki v imenu državnozbornskega Slovenskega kluba in Slovenske kmečke zveze pristrčno pozdravljam! (Vyborne, živio!) Z vami hočemo kot sorodna stranka biti v tesnem stiku in skupno eden drugega podpirajmo. V edinosti je naša moč! (Vyborne, živio!) Kot skupna močna stranka si zamoremo svoje pravice za kmeta in delavca pridobiti. Vsled splošne volilne pravice smo sedaj kmeti in delavci zastopani in upamo, da si združeni pridobimo za naš stan in za vero dobre in pravične postavbe. (Dolga ploskanje, vyborne, živio!) Visokočastiti zbor! Vsled narodne sorodnosti in našega krščanskega prepričanja se trdno medsebojno združimo, eden drugega podpirajmo, v tem je in bo naša zmaga. Pomagajmo si sami in pa Bog nam bo pomagal. Ko vidim danes tukaj na tem za nas svetem kraju tako ogromno število zbranih sorojakov, me navdušuje veselo prepričanje, da bo zmaga naša, kar naj pomaga Bog in sv. Ciril in Metod! (Dolga ploskanje, vyborne, živio!) Drugi govornik državni poslanec Demšar je burno pozdravljen prinesel pozdrave od bratov Kranjcev. Za Slovenski klub državnih poslancev je med veliko množico bilo veliko navdušenje! Dalje so govorili Hru-

ban, Karlček, Prokop, Glabazan, Tominek, Tkalec, Thun, Drobny, Pišch in ravnatelj Mozirka. Poslednji je govoril o potrebi dobrih krščanskih učiteljev in ljudstvo je soglasno zahtevalo dobre katoliške učitelje in liberalce — obsojalo! Slednjič sta govorila nadškof in deželni glavar. Potem je nadškof blagoslovil krasno zastavo, kar se je zelo sijajno vršilo in tudi gg. Pišek in Demšar sta kot zastopnika kluba slovenskih državnih poslancev in Kmečke zveze zabila vsaki en žebelj ter se vpisala v krasno vezano spominsko knjigo. Po skupnem obedu so slovenska zastopnika vrli Moravci slovesno spremili.

† Spomenik generalu Kondratenku. Znanemu ruskemu generalu Kondratenku, ki je padel pri obleganju Port Arturja leta 1904, so postavili v Petrogradu krasen spomenik v obliki mavzoleja. Odkritju so prisostovali vsi v Petrogradu živeči generali, razen Stössla in Reisa. Izmed portarturskih generalov je bil pri odkritju le general Smirnov. General Kondratenko je bil star komaj 44 let.

† Kako delajo Nemci na Češkem. V Kapišteh pri Mostu na Češkem so Čehi po dolgeletnem boju zmagali pri zadnjih občinskih volitvah v III. razredu. Da bi Nemci za večne čase odstranili „češko nevarnost“, so kupili 800 kvadratnih sežnjev zemlje za 5600 K, katero so razdelili na 309 delov ter vknjižili na vsakega teh koščkov po enega Nemca, ki je s tem pridobil v občini volilno pravico. Notarsko delo, koleki, prepisne takse itd. je stalo za vse te pogodbe okoli 4500 K, tako da so si Nemci pridobili za 10.000 K — 309 novih volilcev ter si tako za večno zagotovili večino v III. razredu.

Drobtinice.

d Drobne vesti. Dne 28. avgusta se je poročila v Šopronu na Ogrskem grofica Festetics s ciganom Nijari. — V Čikagu so zločini popolnoma razrušili palačo milijonarja Palse. Palse je kot župan pridno zasledoval skrivne igralnice. Od teh je bržkone napad. — Pri postaji Brkaczovece je dne 4. t. m. skočil osební vlak iz tira. Mrtvih je osem oseb in 40 težko ranjenih. — Pri Straßburgu na Nemškem je skočil iz tira brzovlak. Vsi vagoni so razbiti. Mrtvi ali ranjeni so vsi uslužbenci in popotniki. — V Rakonici na Češkem se je vnel med dvema ciganskima rodovinoma pretep, pri katerem so bili ubiti trije in 12 težko ranjenih. — Na Dunaju se širijo osepnice. Vsak dan se pojavi drug slučaj. — V Lodzu na Ruskem je umorilo sedem banditov bogataša Adameka, ker jim ni hotel plačati zahtevanih 1000 rubljev. — Pri manevrih na Koroškem so aretirali nekega italijanskega častnika radi vohunstva. — V Antwerpnu v Belgiji so izbruhnili delavski nemiri. Zažgano je bilo skladišče lesa, ki je dva dni gorelo in vnelo tudi sosednje hiše. Prostor požara je 12 ha velik. Škode je štiri milijone. — Pri Košicah je trčil tne 7. t. m. brzovlak v tovarnega. Ranjenih je pet oseb.

d Sovražnik cerkve na smrtni postelji. V Genovi je ležal na smrtni postelji najhujši liberalni časnika Italije, Jurij Brozi. Bil je voditelj vsega sovražnega gibanja. Pred smrtjo pa se je spravil s cerkvijo, preklical je vse svoje zmote in v oporoki določil, da se to javno razglasi.

d Ura — napovedovalka smrti. Nedavno tega je nenađoma umrla v hotelu „Hungaria“ v Benetkah soproga gledališnega igralca Viszaryja iz Budimpešte, ki se je s hčerjo in zetom tamkaj nastanila. Povodot te smrti se od verodostojne strani pripbuje duje nastopni dogodek: Viszary je poslal svojo rodbino v Benetke in je sam ostal doma s staro služabnico. Neke noči se je obrnil in na svoje presenečenje je opazil, da se je ura budilka ustavila. Oblekel je ponočno haljo, in šel potrkat na vrata služabnice, da bi jo vprašal koliko je ura, ker je moral zjutraj rano vstati. Na njeno največje začudenje sta oba zapazila, da so se vse ure v hiši ob isti minuti ustavile. Stara služabnica je pripomnila, da pomenja to po stari ljudski veri smrt ljubljene osebe. Viszary je hotel ravno iti vprašat vratarja, koliko da je ura, ko ga je v veži srečal brzjavni sluga, ki mu je prinesel brzjavko vsebine, da je njegova soproga nenađoma v isti noči v Benetkah umrla.

Narodno gospodarstvo.

g Pridelek hmelja v letu 1907. Tekoče leto se pričakuje na celem svetu bogata hmeljska žetev, približno 1.970.000 stotov. Bavarska bo pridelala 255.000 stotov, Nemška 465.000, Češka 260.000, vsa Avstrijska 328.000, vsa Evropa (brez Anglije) 973.000, Anglija 350.000 itd. Ker je Avstrija preteklo leto pridelala samo 169.000 stotov, je letos množina pridelka poskočila skoro za sto odstotkov. Nemčija in Avstrija bosta imeli letos okoli 300.000 stotov za izvoz in zelo se je bati, da za to množino ne bosta mogla najti izvoznih trgov. S tem računijo hmeljski trgovci, in njihov račun ter protiljudsko delo mešetarjev sta kriva, da je cena hmelja tako nizka.

g Sena primanjkuje letos vsled suše na Notranjskem. Tisti, ki imajo seno na prodaj, naj naznanijo svoje naslove Zadrugi zvezi v Ljubljani.

g Velika razstava plemenske živine na Angleškem. Kakor vsako leto, tako je bila tudi letos na Angleškem velika razstava plemenske živine. Te

razstave se pa vrše vsako leto v drugem kraju in vzbujajo povsod veliko zanimanje ne le živinorejcev, temveč tudi vseh drugih slojev, ker so razstave zanimive po krasni živini in po velikih darilih in cenah razstavljenih živine. Letošnja razstava se je vršila v mestu Lincolnu in je iznova pokazala, da so angleški živinorejci še vedno vzgledni vsem drugim in da so njihovi uspehi res krasni. Razstavo živine v Lincolnu je obiskovalo v 5 dneh nad 130.000 ljudi in je ob zaključku preostalo okoli 50 tisoč kron čistega dobička. Razstavljenih je bilo 2575 živali in sicer govedi, ovac in prašičev. Med govejo živino so dosegli biki-plemenjaki v starosti nad 2 let povprečno ceno 1440 kron, dveletni biki 1586 K, po letu stari biki 2280 K, med poslednjimi pa se je prodal en bik-plemenjak za ogromno svoto 26.000 K; povprečna cena kravam je znašala 1920 K, dveletnim telicam 1664 kron in letnicam 1500 kron. Največ goveje živine se je prodalo v Južno Ameriko. Na razstavi je bilo nadalje več pasem angleških ovac in so se plačevale cene za posamezne živali od 144 do 720 kron. Izvrstno zastopane so bile tudi pasme angleških prašičev. V oddelkih bele pasme — velikih jorkšircev — so se zahtevale cene, ki so bile celo za to razstavo previsoke, v oddelkih berksirske pasme in v nadaljnjih oddelkih drugih pasem prašičev so se dosegle cene nad 400 kron za enega mrjasca. Izvanredni uspehi angleških živinorejcev bi morali tudi pri nas zbuditi boljše in hitrejše napredovanje v vseh panogah naše živinoreje, ki v primeri z gori navedenimi podatki tako silno zaostaja in se ne da niti približno primerjati z živinorejo na Angleškem.

g Domače žganjarne. Znano je, da je finančni minister meseca julija sklical nekaj poslancev in pa kmečkih posestnikov, ki se bavijo z domačo žganjarijo, na posvetovanje, katere olajšave od strani finančne oblasti bi bile potrebne, da se kmetom omogoči brez posebnih sitnosti izrabiti zakonito določeno oprostitev od davščin pri kuhanju žganja iz domačega pridelka, sadja, tropin itd. Pri tem posvetovanju so zastopniki kmetov ravedli vse, kar otežkuje pravzaprav onemogočuje izrabiti pridelano blago, ker so sitnosti s tem v toliki meri spojene, da se rajši opusti poraba pridelka. Osobito veliko sitnost člela to, da se mora že do srede oktobra naznaniti, koliko se bo kuhalo žganja v prihodnjem letu in iz katerega blaga, ko kmetovalec pač ne ve, kaj bo v prihodnjem letu sploh pridelal, n. pr. sadje, katerega sedaj že tretje leto ni. Istotako se je zahtevalo olajšave, če nepričakovane ovire nastanejo, da se sme prenehati s kuhanjem žganja, kar pa je sedaj kaznivo in sicer se narekujejo kazni, ki presegajo sploh vso vrednost blaga. Ker posli zahtevajo vedno več pijače, zahtevalo se je od strai kmetovalcev, da se tudi večja množina litrov dovoli posameznim kmetom.

Nato je finančni minister sedaj začasno dal sledeči odlok. Najprej pravi, da je naročil finančnim oblastvom, da sestavijo poljudno spisan pouk, kako je pri domačem žganjarjenju postopati, da se ne kršijo dotične postavbe ter da se s tem kmetovalci obvarujejo glob. Istotako se naroča finančnim oblastvom, kako jim je v tem postopati in kako imajo uporabljati zakonite določbe ter pri tem varovati kmetovalce, v kolikor je sploh dopustno v zakonu. Prenaredila se bo napovedna dolžnost in pri tem olajšala napoved. Skušalo se bo ugoditi tudi zahtevi, da se sme prenehati s kuhanjem, če nastanejo nepričakovane ovire, n. pr. obilno delo, boleznj in rodbini itd. Obljubljeno je tudi, da se bo množina davka prostega žganja povišala. Posebne vrednosti pa je, da je finančna oblast pripravljena, pogoditi se za primerno malo svoto, da potem odpadejo vse sitnosti in tudi ovire prodaje tako nakuhanega žganja, sedaj pa se sme davka prosta kuha le za dom porabljati.

Nekaj olajšav se je pri tem doseglo, pa ožji odsek, ki je bil pooblaščen vršiti pogajanja s finančnim ministrom, in kojega član je tudi poročevalec teh vrstic, se ne zadovoljuje s tem odlokom ministra, ker so obljubljene olajšave nezadostne, pa tudi nejasne; zato se mora akcija v tem oziru nadaljevati in če treba zakonodavnim potom dognati v prid kmetovalcev, ki so pač opravičeni brez nadaljnjih ovir izkoriščati vse pridelke v kmetiji, od katere itak že plačujejo davke.

Posl. Povše.

Najnovejše novice.

Shod v Ptuj. Dne 22. t. m. predpoldan ob 11. zaupni shod Kmečke zveze za ptujski in ormoški okraj. Pride več poslancev! Ustanovi se pododbor za okraje Ptuj, Ormož. Na shod, na shod!

Duhovniške vesti. Iz Ljubnega k Sv. Križu na Murskem polju je prestavljen č. g. kaplan Mih. Golob; na njegovo mesto pride č. g. Ivan Schiller iz Skočidola na Koroškem. K Sv. Petru pri Radgoni pride kot kaplan č. g. novomašnik Rajmund Bratanič. Nastavljen je kot kaplan č. g. Vladimir Cepuder v Črešnjevcu. Č. g. Ivan Hribar je stopil v začasni pokoj.

Za hmeljarje. Državni poslanec dr. Korošec se je obrnil na poljedelsko ministrstvo, naj v polnem obsegu upošteva peticije savinjskih občin zaradi izvršitnih naredb k provenienčni hmeljski postavi.

Luče. Naša občina je uposlala po državnem poslancu dr. Korošcu ulogo na poljedelsko mini-

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se s. e. jemajo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnishvo se mora priložiti znamka za odgovor.

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslopjem vse z opeko krito, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini.

Štampilje iz kavičuka, modele za prediskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15.

Pozor mlinarji in veleposestniki! Imam na prodaj sledeče jako dobro ohranjene stroje: veliki mlatilni stroj na kolah, bateri mlati, vetri in ščinja vse ob enem, 1 veliki stroj „trijer“ za čiščenje vsakovrstnega zrnja, 1 mlinski cilindar na 4 predale, 1 mlinski cilindar na 2 predala, 1 izvrstni stroj za čiščenje pšenčnih grizov, 1 stroj za luščenje pšenice in žita, 1 vetrov mlin itd. Alojz Kukevec mlinar v Ptuj. 614 (2-2)

Išče se pomožni oskrbnik (šofer) več slovenskega in nemškega jezika v srednjih letih z dobrimi izpričevanji izvežban v vseh gospodarskih delih. Samci imajo prednost pred oženjenimi in plača ter hrana po dogovoru in služba se lahko nastopi takoj. Prosilci naj pošljijo izpričevanja in ponudbe Grajsko Dolnji grad (Oberlüttenberg) pošta Ljutomer (Štajersko). 617 (2-2)

Lepo posestvo, 12 oralov, obstoji iz 3 oralov sadonosnika, 1 oral novega nasada, travnika in rodovitne njive z mlekarškim gospodarstvom, v bližini Maribora, se zaradi selitve prodaja. Naslov v upravnishvu. 556 (5-5)

Sprejemem takoj učenca z dobrimi šolskimi spričevanji. Fr. Bureš, urar v Mariboru, Tegetthoffova cesta 33. 634 (3-1)

Mala hiša, v mestu Mariboru, z lepim velikim vrtom, pripravna za penzioniste, se po ceni prodaja. Naslov: Magdalenska ulica št. 14. Maribor. 648 (3-1)

Izučena šivilja želi vstopiti v službo, kjer bi šivala in opravljala tudi druga dela. Naslov: Šivilja, Poste restante, Sv. Trojica v Slov. goricah. 632 (1-1)

Lepo posestvo z branjarijo, hram, hlevi, lepe brajde se po ceni prodaja. Vse v dobrem stanu. Težno, št. 47. pri Mariboru. 633 (2-1)

Star srebrn denar kakor n. pr. tolarje Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffman v Mariboru. 639

Mlad oženjen viničar želi primerno službo prejeti kje na Spod. Štajerskem. Razume vse ameriške nasade in tudi vočarstvo ter vinogradarstvo, izučen na kralj. zem. vlad. v Zagrebu. Naslov pri upravnishvu tega lista. 641 2-1

Sprejme se takoj učenec za kovasko obrt in učenje v podkovanju pri Leopoldu Bitancu, kovaču, Dolško, pošta Rajhenburg. 643 (1-1)

Učenca sprejme Matija Hočevar, ključavničarski mojster v Rogoznici pri Ptuj. 644 (2-1)

Gospodičnam in gospem, ki se hočejo izobraziti učiteljicam ženskih ročnih del slov. in nem. ljudskih in meščanskih šol, se ponuja temeljit pouk vseh skušnih predmetov proti zmerni plači. Pojasnila pod „Industrija“ po upravnishvu „Slov. Gospodarja“. 646 (3-1)

Na hrano in stanovanje se sprejmejo dijaki ali dijakinje, kjer se jim tudi pomaga pri učenju. Gospa Vodusek, Maribor, Grajski trg 1. I. nadstr. 637 (3-1)

Prodaja se trgovina z mešanim blagom, z ali brez blaga; tudi lepe steklene omare s predali porabne za krojače ali modistinje se prodajo. Naslov pri upravnishvu. 638 (3-1)

Pridnega viničarja z 2 do 3 delavskimi močmi sprejme stalno pod ugodnimi pogoji Aleksander Stakel, Maribor, Poštna ulica 6. 647 (3-1)

Za ključavničarja bi se rad izučil 15leten priden fant. Stanuje v Bankaristasse št. 4. Maribor. 631 (1-1)

Posestvo se prodaja v Studenčih pri Mariboru, 4 sobe, 4 kuhinje, 8 kleti, vodnjak, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu; sadni vrt, lepe brajde, travnik in polje, vse pri hrampu meri 3 orala. Več pove Franc Čerič, Lembaška cesta št. 71. 372 (16-14)

Držala za časopise priporočila sl. društvam v vseh velikosti P. Kostič v Celju. 843

Novozidana hiša se prodaja, 3 sobe, 2 kuhinje, vrt za zelenjavo, veliko gospodar. poslopje z vodovodom. Maribor, Perkostrasse 6. 618 (3-2)

Viničar s 5 delavskimi močmi proti jako dobremu plačilu se sprejme pri grašini Novi kloster, pošta Sv. Peter v savinski dolini. 613 (3-2)

„Posojilnica v Vojniku“ prodaja lepo stekleno steno s kamenito plačilno mizo. 627 (3-2)

Posestvo, ki obsega 13 oralov zemlje, hiša, hlevi, sadonosnik, vinograd z ameriškimimi trtami zasajen, lepi travniki, polje, gozd, vse v lepi legi, se prodaja: Vukovski dol št. 33, pošta Jarenina. 569 (3-3)

Takoj se sprejme pri Sv. Barbari v Halozah organist in mežnar. Organist mora biti cecilijanec in tenorist ter oženjen. Dohodki so dobri. Želi se, da se osebo predstavi. Cerkevno predstojništvo. 573 (3-3)

Motor za plin, 6 konj. moči, zelo dobro ohranjen se po ceni prodaja pri Karlu Sinkovič, ključavničarski mojster v Mariboru. 876

Zelo dobro idoča trgovina z mešanim blagom tik romarske cerkve na Slov. Štajerskem se zaradi bolezn odda v najem na 5 let. Več pove uredništvo. 584 (3-3)

Ena prodajalka in ena učenka zmožni slovenskega in nemškega jezika se sprejmeta pri g. K. Zamolo v Framu, trgovina z mešanim blagom. 586 (3-3)

Služba organista in cerkovnika pri romarski cerkvi v Pušavi je razpisana. Prednost imajo cecilijanci in rokodelci. 600 (3-3)

Usnjarskega učenca vsaj 16 let starega od dobrih starišev sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Franc Apat, usnjar v Mozirju. 618 (3-3)

Gostilna z prostorom lesne trgovine, zraven potrebne sobe, se da v najem ali prodaja s 1. oktobrom. Gostilna dobro idoča, železniška postaja, na 3 stranski cesti, zavezana z 39 oralov polja gošda in travnikov. Cena po dogovoru. Kje pove upravnishvo. 596 (3-3)

Majarja s 1. novembrom za Jarenino išče baron Twikel, Maribor. 599 (2-2)

V najem se išče dobro idoča pekarija, ponudbe naj se pošiljajo na Franc Sotošek, post. restante Koprivnica št. 29 pri Rajhenburgu Štajersko, do 30. septembra. 294 (3-3)

Izurjen organist cecilijanec z prav dobrimi spričevanji, ki je tudi izvežban pevovalja, ter zmožen voditi največje pevske zборе, vojašine prost, neoznjen, išče službo v kakem večjem kraju. Sprejel bi tudi kako postransko službo. Naslov pove upravnishvo tega lista. 616 (3-2)

Umetni mlin in žaga, na jako dobri vodi, kakor tudi pekarija, v kateri se na mesec speče do 800 K. z zemljiščem in tudi lahko z živino in fundus instruktor se na pol zastoj takoj prodaja. 4000 fl. lahko ostane. Kje pove uredništvo. 609 (2-2)

Zidarji in čimnarji se takoj sprejmejo za trajno delo. Rajmund Glaser, zidarski mojster Ruše. 610 (3-2)

Priden fant, kateri se hoče krojaštva učiti, se sprejme takoj pri A. Kossar, krojaču, Stolni trg 5 Maribor. 575 (3-3)

Gostilno čez ulico v bližini kake tovarne prevzame v najem. Kdo pove upravnishvo. 577 (3-3)

Usnjarskega pomočnika sprejme takoj za redno delo Jurij Kobale, mizarski mojster v Slov. Bistrici. 628 (3-1)

Josip Ferenčak,

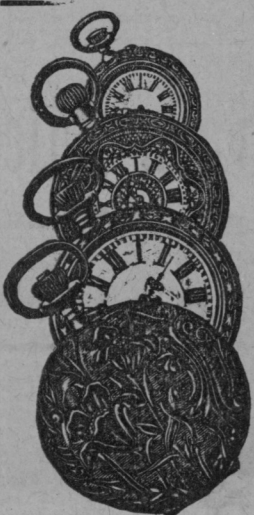
trgovca v Brežicah

naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel trgovino gosp. Jos. Zevnika z dnem 1. avgusta t. l.; priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega in specerijskega blaga, porcelana, stekla, usnja i. t. d. po najnižjih cenah, jamči za zanesljivo dobro blago in za točno postrežbo, ter se priporoča za mnogobrojni obisk. 620 (2-1)

Dr. Franc Jankovič,

zdravnik v Kozjem,

ordinira od 16. t. m. naprej samo po nedeljah cel dan in po ponedeljkih dopoldne.

Slika 1 pol dex. velikosti.

Zahtevajte

zastoj, da se Vam pošlje ilustrirani cennik z nad 1000 slikami.

Št. 865. Srebrna damska remontar ura gl. 3-50

Št. 822. Srebrna remontar ura za gospode 3-50

Št. 837. Srebrna anker ura, 15 kamenov, gl. 5, dvojni pokrov gl. 6-50

Št. 841. Srebrna anker ura, dvojni pokrov, 15 kamenov, zelo močna gl. 7-9-50

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoji nazaj.

Anton Kiffmann,

največja zaloga ur srebrnine in zlatega blaga. Eksport v vse dežele.

Maribor M. S. Štajersko.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner«?

Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima pričo posebnega načina svojega prolizavanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej matanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih lavinskih svojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava«. Če sliko šupnika Kneippa kot varstvo veno znamko.

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica 33 in MARIBOR, Kaserngasse št. 13

priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vsake vrste ceno in hitro. Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Karol Kocijančič

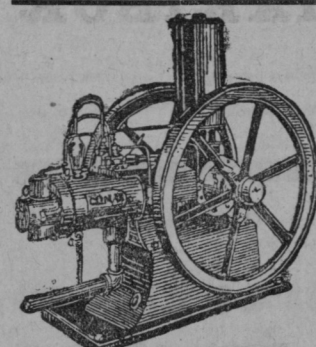
kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrli, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

456

Karol Sinkovič,

ključavničar in izdelovatelj motorjev in strojev

Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji, so najboljši za industrijo in poljedelstvo

Climase Bohsel-motorji

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2 do 2 1/2 vinarja. Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,

876 10-10

zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

JOS. VESTER,

kamnoseški mojster - - - - Vifanje

priporoča svojo zalogo vsakovrstnih nagrobnih spomenikov, izdeluje tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela.

Med. univ.

dr. Alojzij Kraigher

uljudno naznanja,

566 (5-8)

da se je naselil kot praktični zdravnik pri **Sv. Trojici v Slov. gor.**

kjer ordinira v hiši gospe Resinsky.

Franc Korošec

trgovina z železom in mešanim blagom

v Gor. Radgoni

pri Škorlecu

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih nagrobnih križev z zlatimi napisi, tudi kotle, štedilnike, železne reči vsake vrste, barv, lakov, karbolineum, veliko zalogo cementnih izdelkov, vse po najnižji ceni in solidni postrežbi. 588 (1)

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Franjo Bureš,

urar, očalar in zlatinar

v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 33,

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogradov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Pozor!**Za jesen!****Pozor!**

Priporočam slavnemu občinstvu največjo zalogo ravno na novo došle volne za ženske obleke, kakor tudi veliko izbiri suknja za moške.

Razven tega tudi največja izbira izgotovljenih oblek za moške in fante, svilenih in volnenih robcev, predpasnikov, ter perila za ženske in moške, kravate itd. po najnižji ceni.

Postrežba točna in strogo solidna.

M. E. ŠEPEC,

trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom.

MARIBOR,

Burgplatz 2.

Grajski trg 2.

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem od gospoda Talenta, Melje št. 12 prevzel

trgovino s premogom in raznimi drvmi

za kurjavo, ter bodem vodil isto pod mojim imenom naprej.

Potrudil se bodem, cenjenim odjemalcem vedno le najboljše postreči, ter se priporočam k obilnemu obisku.

S spoštovanjem

Ivan Kovačič,

trgovina s premogom in drvmi, Melje 12. (Mellingerstr. 12.)

Priporočam tudi razne vrste vina na malo in veliko posebno rudečega in belega Bizeljčana po najnižji ceni.

Prodaja: Augasse št. 15.

Specerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo specerijskega blaga ter različnega vina in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in drv.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje

= **izborno pivo v sodcih in steklenicah.** =

POSOJILNICA V MARIBORU

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol milijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/4%. — Obrestna mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarni, 6% za osebni kredit.

Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavniol poluletno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Urađuje se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoldne, izvemši praznike.

ANTON VIHER

stavbeni in umetni mizar

Hengasse 4 **Maribor** Hengasse 4

(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih opran, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh v trgovinah potrebnih mizarjskih izdelkov.

Delavnica:
Hengasse 4.Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausegasse 1.

Kapljice za želodčni krč.
Stane ena steklenica
50 vinarjev.

F. Prull, mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg št. 15.

SVARILLO.

Svarim vsakega v lastno korist, kateri bi šel za letošnjo jesen kam drugam blago kupovat predno si naroči vzorce ali si zalogo osebno ogleda v Trgovski hiši manufakturnega in modnega blaga na drobno in na debelo

R. Stermecki,
Celje,

založnik c. kr. d. uradnikov. Zaloga velikanska. Cene čudovito nizke. Postrežba strogo solidna. Nakup neprisiljen. Vzorce proti vrnitvi na vse strani zastoj.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpeletitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opremo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corso št. 1.

Maribor **M. Berdajs** Sofijin trg
trgovina s specerijskim blagom in semeni priporoča:
Ia Barthelnovo apno za poklajo,
brusne in mlinke kamne vsake velikosti.

Kupuje lepo pšenico po najvišji ceni.

Restavracija „Narodni dom“ v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati v steklenicah, Zadravčev ljutomerčan, dr. Stuhečev haložan i. dr.

— Piva: budjleviško in ob veseloah tudi akcijsko laško. —

Kuhinja samo s svežimi jedili. O petkih in postnih dneh morske ribe.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča čistiti dragočinski in slavnemu občinstvu v izvrševanju vseh o to stroko spadajočih del in popravil.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega orodja za rokodelce, vse vrste železnine, traverske, kose, peči, vodovodne naprave itd. Portland in Roman cement, apno itd. Vse po najnižji ceni!

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljše, večkrat premlete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeko, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Oesarska cesta, pri kamenjarju A. Galser-ju.

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vsih vrst lesa, drv in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Zaloga pohištva

Franca Pleteršek.

Mojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da se preselim v Koroško ulico št. 10 in prosim tudi na novem mestu za cenjeno zaupanje.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

Ptuj

nasproti pošte in gostilne Vračke

priporočata slav. občinstvu svoje največje zaloge manufakturnega blaga ter vabita k obilnemu obisku.

FELIKS ROP

manufakturna trgovina v Mariboru

Grajski trg št. 5.

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, vsakovrstnega finega perila, predpasnikov, žepnih robcev, naglavlanih rut, nogavico itd. Zaloga sobnih preprog, potna in posteljna ogrinjala.

Najnižje cene!

Postrežba točna!

Alojzij Pinter

trgovina pri farni cerkvi v Slov. Bistrici (podružnica na Gor. Bistrici)

priporoča celemu okraju različna semena: deteljino, travno itd., galico, liče trake iz gumija, lopate, kose, brizgalnice, Tom. žilindro, železo ter vsakovrst. druge reči po najnižji ceni.

Najboljše stiskalnice, grozdne in sadne mline

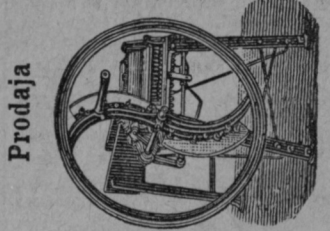
kakor poljedelske stroje sploh

priporoča edino narodna in največja trgovina z železnino

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

šivalnih strojev

izborne kokovski po čudovito nizkih cenah. Blagajne zoper ogenj in vlom varne, peči, štendilnike, železne postelje za priyatno porabo kakor bolnice itd.

Perutninarji!

PALMA jamčeno sredstvo, ozdravi vsako perutnino, ki oboja perutnice, je drisljava, ima zapečene zadke in vam včasih zalega do zadnjega komada pogine. — Pošljite 35, 55 ali pa 100 vin. naprej in naročite Palme z navodilom poštnine prosto. I. E. Weixl, tičjekalni preparati Maribor, Sofijin trg 8.

Narodna gostilna

„Pri pošti“

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrzle in tople jedl. Mar. Meden.